

Eesti Pank
Bank of Estonia

Eesti 2006. aasta III kvartali esialgne maksebilanss

2007

Eesti esialgse maksebilansi ülevaade ilmub neli korda aastas.

Ülevaadet saab lugeda Eesti Panga veebilehel www.eestipank.info.

Trükisena on maksebilansi ülevaade saadaval Eesti Panga muuseumis (Estonia pst 11, avatud kolmapäevast reedeni kl 12–17 ja laupäeviti kl 11–16).

Tellimisinfo telefonil 6680 998, tellimused faksil 6680 954 või e-posti aadressil trykis@epbe.ee.

SISUKORD

LÜHIÜLEVAADE	4
JOOKSEVKONTO	8
Kaubad	8
Teenused	14
Tulu	20
Jooksev- ja kapitaliülekanded	23
FINANTSKONTO	25
Otseinvesteeringud	26
Portfelliinvesteeringud	31
Muud investeeringud	34
Reservvara	38
EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÕLG 30. septembril 2006	39

LÜHIÜLEVADE

- **Eesti majanduse jätkuvalt kiire kasv ning suur tarbimis- ja investeringuvajadus töid kaasa välistasakaalu mõningase halvenemise. Eesti maksebilansi jooksevkonto puudujääk moodustas 2006. aasta III kvartalis 12,4% nelja viimase kvartali SKPst (vt tabel 1 ja joonis 1)¹. Absoluutväärtuses oli puudujääk 6,6 miljardit krooni, olles ligi 70% suurem kui 2005. aasta III kvartalis ning jäädes pisut alla eelmise kvartali tasemele.**
- **Jooksevkonto puudujäägi suurenemist mõjutas eelkõige väliskaubanduskonto defitsiidi kasv.**
- **Väliskapitali sissevool toimus põhiliselt muu investeringukapitalina.**
- **Jätkus viimastele kvartalitele iseloomulik kapitali sissevool kapitalikonto kaudu.**
- **Maksebilansi reservvara kasvas 3,2 miljardit krooni.**

Rekordiliselt suur **kaupade konto** puudujääk ületas jooksevkonto defitsiiti ligi 2,9 mld krooniga, ulatudes 9,5 mld kroonini ning moodustades 18,3% sama kvartali SKPst. Kaupade väljavedu oli 29,4 mld ja sissevedu 38,9 mld krooni, suurenedes aastataguse perioodiga võrreldes vastavalt 16% ja 24%. Kaupade konto puudujäägi kasvu mõjutas eelkõige transpordivahendite, mineraalsete toodete ning keemiakaupade defitsiidi suurenemine.

Kaupade väljaveo suurimad kaubagrupid olid elektroonika- ja naftatooted, puit ja puittooted ning metallitööstuse toodang. Ka kaupade sisseveos olid juhtpositsioonil elektroonikatooted, järgnesid naftatooted, transpordivahendid ja keemiakaubad. Kaupade konto suurima puudujäägiga kaubagrupid olid masinad-seadmed, transpordivahendid ning keemia- ja mineraalsed tooted. Üle miljardi kroonise ülejäägiga olid puit ja puittooted.

Suurim väliskaubanduspartner oli Euroopa Liit, mis hõlmas 64% kaupade väljaveost ning 73% sisseveost. Väljavedu Euroopa Liidu riikidesse kahanes nii mahult kui osatähtsusest. Selle üks põhjus oli elektroonikatööstuse toodangu mahu vähenemine. Seevastu naftatooted, mille eksport suurenes aastataguse perioodiga võrreldes 2,3 korda, veeti väljapoole Euroopa Liitu. Aastataguse perioodiga võrreldes on jõudsalt kasvanud SRÜ, eelkõige Venemaa osa nii ekspordis kui impordis. Suurimad ekspordipartnerid olid Soome, Rootsi, Läti, Venemaa ja Gibraltar, impordipartnerid aga Soome, Venemaa, Saksamaa, Rootsi ja Leedu.

Teenuste konto ülejääk moodustas 4,2 mld krooni, olles 2005. aasta III kvartaliga võrreldes suurenenud 0,4 mld krooni võrra. Teenuste müük kasvas 14% ja ost 16%. Teenuste ülejääk suurenes põhiliselt veoteenuste toel, eelkõige mereveo reisijate ja kauba osas. Veoteenuste eksport kasvas kiiremini kui import; seda soodustas ASi Tallink Grupp laienemine. Teenuste ülejääki suurendasid ka seni suhteliselt tagasihoidliku käibega olnud arvuti- ja infoteenused. Tähtsusest teise teenuseliigi ehk reisiteenuste ülejääk vähenes 10%. Kolmandal kohal olevate muude äriteenuste ülejääk kahanes ligi 50%. Teenuste konto kogukäibe struktuur jäi enam-vähem samaks: veoteenused moodustasid sellest 42%, reisiteenused 30% ja muud äriteenused 16%.

¹ Jooksevkonto puudujääk reinvesteeritud tuluta, mille puhul reaalsel rahaliikumist ei toimu, moodustas viimase nelja kvartali baasil 8,3% oodatavast SKPst.

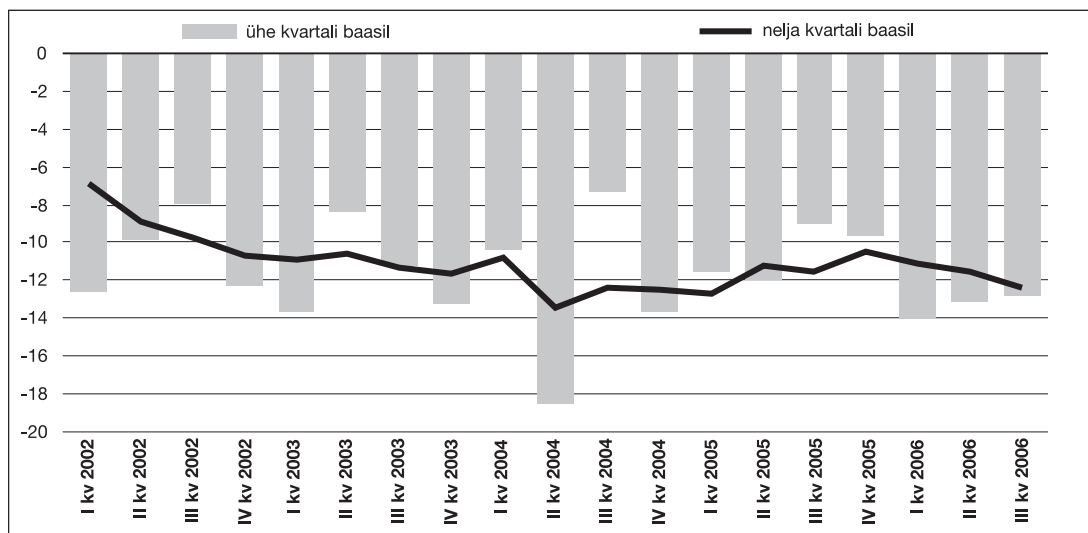
Tabel 1. Eesti maksebilanss (mln kr)*

Kirje	2002	2003	2004	2005					2006		
	Kokku	Kokku	Kokku	I	II	III	IV	Kokku	I	II	III
Jooksevkonto	-12 908,0	-15 415,6	-18 351,6	-4 474,9	-5 230,9	-4 006,4	-4 426,2	-18 138,4	-6 362,4	-6 815,9	-6 634,4
Kaubad ja teenused	-8 564,6	-10 199,6	-11 918,7	-2 149,5	-2 823,2	-2 338,2	-3 356,9	-10 667,8	-3 862,5	-4 622,3	-5 269,6
Kaubad	-18 455,3	-21 666,7	-25 499,0	-4 366,8	-6 208,4	-6 166,0	-6 554,7	-23 295,8	-5 743,7	-8 534,4	-9 490,1
kreedid (FOB)	57 948,7	63 443,7	75 199,5	21 409,6	23 606,6	25 320,7	27 811,2	98 148,2	28 381,0	30 796,7	29 446,5
deebet (FOB)	-76 404,0	-85 110,4	-100 698,5	-25 776,4	-29 815,0	-31 486,7	-34 366,0	-121 444,0	-34 124,7	-39 331,1	-38 936,7
Teenused	9 890,7	11 467,1	13 580,3	2 217,3	3 385,2	3 827,7	3 197,9	12 628,1	1 881,2	3 912,1	4 220,5
kreedid	28 164,3	30 674,0	35 666,4	7 872,9	10 098,5	10 796,6	11 068,2	39 836,2	8 192,8	11 210,1	12 270,8
deebet	-18 273,6	-19 206,9	-22 086,1	-5 655,6	-6 713,3	-6 968,9	-7 870,3	-27 208,2	-6 311,6	-7 298,0	-8 050,3
Tulu	-5 391,1	-7 375,2	-7 950,9	-2 494,9	-2 976,4	-1 839,9	-1 418,2	-8 729,3	-2 375,5	-2 694,1	-1 432,0
kreedid	3 371,3	3 449,5	5 484,4	1 579,8	1 837,0	2 773,0	2 273,2	8 463,0	2 322,3	2 986,0	3 365,9
deebet	-8 762,4	-10 824,8	-13 435,3	-4 074,6	-4 813,4	-4 612,9	-3 691,4	-17 192,3	-4 697,8	-5 680,0	-4 798,0
Jooksevülekanded	1 047,7	2 159,2	1 518,0	169,5	568,7	171,6	348,8	1 258,7	-124,3	500,4	67,2
kreedid	2 065,6	3 670,7	5 276,7	1 398,1	1 670,3	1 350,4	1 848,6	6 267,4	1 336,8	1 846,6	1 418,2
deebet	-1 017,9	-1 511,5	-3 758,7	-1 228,6	-1 101,5	-1 178,8	-1 499,8	-5 008,7	-1 461,1	-1 346,2	-1 351,0
Kapitali- ja finantskonto (reservvarata)	13 055,3	18 260,3	21 532,8	6 698,7	3 266,6	4 521,3	8 748,6	23 235,2	5 898,6	7 690,1	10 483,0
Kapitalikonto	636,4	685,2	1 145,3	468,9	327,3	181,3	789,9	1 767,5	1 191,3	1 300,7	957,8
Finantskonto	12 418,9	17 575,1	20 387,5	6 229,7	2 939,3	4 340,0	7 958,7	21 467,6	4 707,3	6 389,5	9 525,3
Otseinvesteeringud	2 611,8	10 716,0	8 746,9	13 786,5	15 458,3	2 654,5	-2 880,1	29 019,2	5 766,9	-504,8	576,1
Välismaal	-2 188,4	-2 149,2	-3 388,6	-892,2	-2 529,8	-1 642,1	-2 663,2	-7 727,3	-1 830,7	-3 635,2	-4 883,1
Eestis	4 800,2	12 865,3	12 135,5	14 678,6	17 988,1	4 296,6	-216,9	36 746,4	7 597,7	3 130,4	5 459,1
Portfelliinvesteeringud	2 442,4	2 431,6	9 102,6	-5 576,7	-20 959,0	-5 331,6	4 454,7	-27 412,6	-11 975,2	-1 292,8	-6 416,5
Nõuded	-3 182,9	-5 351,6	-4 775,7	-3 692,5	-2 575,7	-4 609,4	59,3	-10 818,4	-5 618,7	-1 725,0	-7 766,0
Omandiväärtpaberid	9,1	-1 028,9	-2 893,5	-1 373,5	-1 243,1	-1 467,8	-764,5	-4 848,9	-1 243,2	-1 044,8	-860,5
Võlaväärtpaberid	-3 192,0	-4 322,7	-1 882,2	-2 319,0	-1 332,6	-3 141,6	823,8	-5 969,5	-4 375,5	-680,2	-6 905,5
Kohustused	5 625,3	7 783,2	13 878,3	-1 884,2	-18 383,2	-722,2	4 395,4	-16 594,2	-6 356,5	432,3	1 349,5
Omandiväärtpaberid	912,2	1 526,9	2 205,3	-9 703,8	-10 127,2	842,0	2 809,3	-16 179,6	-29,0	329,1	1 288,5
Võlaväärtpaberid	4 713,1	6 256,2	11 673,0	7 819,5	-8 256,0	-1 564,2	1 586,1	-414,6	-6 327,5	103,1	61,0
Tuletisinstrumentid	-63,7	-19,3	-8,3	45,4	-62,8	-74,9	-5,3	-97,7	103,8	42,1	-34,9
Nõuded	-43,2	-139,2	-35,1	61,9	-42,9	-24,7	19,3	13,5	96,8	-7,3	-59,2
Kohustused	-20,5	120,0	26,8	-16,5	-19,8	-50,2	-24,6	-111,2	7,0	49,4	24,3
Muud investeeringud	7 428,4	4 446,8	2 546,4	-2 025,4	8 502,7	7 092,0	6 389,5	19 958,8	10 811,8	8 144,9	15 400,7
Nõuded	695,1	-2 284,6	-11 168,8	-12 047,9	5 477,4	-2 127,6	-2 008,9	-10 706,9	-5 138,4	1 097,6	8 545,5
Pikaajalised	-1 083,0	-565,7	-6 052,6	-1 961,8	-3 678,6	3 096,5	7 975,9	5 432,1	-866,7	-1 547,0	-279,8
Lühiajalised	1 778,1	-1 718,9	-5 116,1	-10 086,1	9 156,1	-5 224,1	-9 984,8	-16 139,0	-4 271,7	2 644,6	8 825,3
Kohustused	6 733,3	6 731,4	13 715,1	10 022,5	3 025,3	9 219,6	8 398,3	30 665,7	15 950,2	7 047,3	6 855,2
Pikaajalised	1 829,0	4 309,1	3 740,5	2 690,0	1 886,7	6 055,0	5 454,0	16 085,6	4 623,7	12 727,1	-1 818,5
Lühiajalised	4 904,3	2 422,3	9 974,7	7 332,5	1 138,6	3 164,6	2 944,3	14 580,1	11 326,5	-5 679,8	8 673,7
Vead ja täpsustused	779,5	-532,7	244,2	467,6	471,1	-471,1	-680,4	-212,8	-810,6	931,2	-640,0
Üldbilanss	926,8	2 312,1	3 425,4	2 691,4	-1 493,3	43,8	3 641,9	4 883,9	-1 274,3	1 805,4	3 208,6
Reservvara	-926,8	-2 312,1	-3 425,4	-2 691,4	1 493,3	-43,8	-3 641,9	-4 883,9	1 274,3	-1 805,4	-3 208,6

* Vastavalt täiendava teabe laekumisele on korrigeeritud eelnevate perioodide andmeid.

Teenuste osas olid Eesti peamisteks äripartneriteks ELi liikmesriigid, mis hõlmasid teenuste müügist 73% ja ostust 76%. Suurim positiivne saldo oli Eestil Soomega (2,6 mld krooni) ja suurim negatiivne saldo Sak-samaaga (0,4 mld krooni).

Sisemajanduse koguprodukti otseste komponentide, kaupade ja teenuste eksport kokku kasvas aeglasemalt kui import, mistõttu nende negatiivne saldo suurenes 2005. aasta III kvartali 6,5%lt 8,8%ni 2006. aasta III kvartalis viimase nelja kvartali SKP suhtes.

Joonis 1. Jooksevkonto puudujääk SKP suhtes (%)

Tulukonto puudujääk vähenes viiendiku võrra ja moodustas 1,4 mld krooni. Eesti investorite välismaal teenitud tulu (kreeditkäive) kasvas 21% ja oli ligi 3,4 mld krooni. Sellest 42% moodustas tööjõutulu ning ülejäänud investeeringutulu, millest omakorda 61% oli reinvesteeritud tulu. Mitteresidentide poolt Eestisse paigutatud kapitalilt ja tööjõult teenitud tulu (deebetkäive) oli 4,8 mld krooni. Mitteresidentide tulust hõlmas investeeringutulu 94%, millest 70% oli reinvesteeritud tulu. Jättes tulukontost välja reinvesteeritud tulu, mille puhul reaalselt rahaliikumist ei toimu, oli tulukonto ligi 0,6 mld kroonise ülejäägiga.

Tööjõu vaba liikumine on pidevalt suurendanud nii residentide välismaal teenitud kui ka mitteresidentide Eestis teenitud tööjõutulu. Esimene kasvas vaadeldaval perioodil 76% ja viimane 87%, moodustades vastavalt 1,4 ja 0,3 mld krooni. Residentide välismaal saadud tööjõutulu teeniti peamiselt Soomes, Ühendkuningriigis, Iirimaa ja Rootsis. Eestis teenisid tööjõult põhiliselt Soome, Rootsi, Poola ja Ukraina residentid.

Valdav osa residentide välismaal teenitud investeeringutulust pärines Euroopa Liidu liikmesriikidest (84%). Residentid said investeerimistulu põhiliselt Lätist ning Leedust, väiksemal määral Venemaalt ja Saksamaalt. Suurema osa residentide investeerimistulust teenisid finantsvahenduse (63%) investorid, aga mõningal määral ka kinnisvara, rentimise ja äritegevuse ning hulgi- ja jaekaubanduse investorid. Eestis investeerimistulu teeninud mitteresidentid pärinesid peamiselt ELi riikidest (94%). Eestis teenisid investeeringutelt põhiliselt Rootsi, Soome, Ühendkuningriigi ning Saksamaa investorid. Ka mitteresidentide investeerimistulust teeniti põhiosa finantsvahendusest, hulgi- ja jaekaubandusest ning töötlevast tööstusest.

Jooksevülekannete ja kapitalikonto ülejääk kokku suurenes aastataguse perioodiga võrreldes ligi kolm korda ning moodustas 1 mld krooni. Ülejääk kasvas eelkõige kapitalikonto arvel (laekumised ELi struktuurifondidest ja saastekvootide müük); jooksevülekannete tagasihoidlik ülejääk oli veelgi väiksem kui aasta tagasi.

FINANTSKONTO ülejääk suurenes 2006. aasta II kvartaliga võrreldes ligi poole võrra ja moodustas 9,5 mld krooni. Väliskapitali sissevool toimus põhiliselt muude investeeringutena ja mõnevõrra ka otseinvesteeringutena.

Otseinvesteeringute sissevool oli 0,6 mld krooni ulatuses suurem kui väljavool. Välisriikide otseinvesteeringud Eestis suurenesid 5,5 mld ning Eesti residentide otseinvesteeringud välismaal 4,9 mld krooni võrra.

Otseinvesteeringute sissevoolust ligi 60% oli reinvesteeringutena, 26% muu otseinvesteeringukapital ning 15% investeeringud aktsia-/osakapitali. Otseinvesteeringud pärinesid põhiliselt Rootsist ja Soomest, ELi osatähtsus oli ligi 100%. Üle poole otseinvesteeringutest tehti finantsvahendusse, viiendik töötlevasse tööstusse ning kümnendik ehitusse.

Residentide välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuuris hõlmasid 58% aktsia-/osakapitali investeeringud, 24% reinvesteeringutena ning 18% muu otseinvesteeringukapital. Investeeringute peamiselt Soome, Leetu ja Läti. Euroopa Liidu osatähtsus oli 82%. Ligi poole otseinvesteeringutest välismaale tegid kinnisvara, rentimise ja äritegevuse² investorid ning kolmandiku finantsvahenduse investorid.

Portfelliinvesteeringute puudujääk oli 6,4 mld krooni. Portfelliinvesteeringute nõuded suurenesid eelmise kvartaliga võrreldes 7,8 mld krooni. See tulenes peamiselt valitsemissektori võlaväärtpaberite ja rahaturu-instrumentide ning krediidiasutuste võlaväärtpaberite nõuete kasvust. Kohustused kasvasid 1,3 mld krooni võrra ning selle tingis muude sektorite omandiväärtpaberite kohustuste suurenemine.

Muude investeeringute netosissevool oli 15,4 mld krooni. Nõuded vähenesid 2006. aasta II kvartaliga võrreldes 8,5 mld krooni võrra eelkõige krediidiasutuste sularaha ja hoiuste nõuete kahanemise toel. Muude investeeringute kohustused suurenesid 6,9 mld krooni võrra peamiselt krediidiasutuste sularaha ja hoiuste ning muude sektorite laenu- ja kaubanduskrediidi kohustuste kasvu tõttu.

² Vastavalt tegevusalade klassifikaatorile kuulub siia alla ka valdusfirma Tallink Scandinavian AS.

JOOKSEVKONTO

Eesti majanduse kiire kasv ning suur tarbimis- ja investeerimisvajadus tingisid Eesti välistasakaalu mõningase halvenemise. Maksebilansi jooksevkonto puudujääk hõlmas 2006. aasta III kvartalis 12,4% viimase nelja kvartali SKPst. Välistasakaalu mõjutas enim väliskaubanduskonto defitsiidi kasv (vt joonis 2). Jooksevkonto puudujääk reinvesteeritud tuluta, mille puhul reaalsed rahaliikumist ei toimu, oli 8,4% viimase nelja kvartali SKPst.

Euroopa Liidu riigid hõlmasid jooksevkonto krediti käibest 68% (2005. aasta III kvartalis 77%) ja deebetkäibest 77% (79%). Viis olulisemat riiki krediti käibes olid 2006. aasta III kvartalis Soome, Rootsi, Läti, Venemaa ja Saksamaa (kokku 55% käibest). Deebetkäibes olid suurima käibega samad riigid, kuid erinevas järjekorras: Soome, Saksamaa, Venemaa, Rootsi ja Läti (kokku 61% deebetkäibest). Eesti maksebilansi jooksevkonto oli suurima puudujäägiga Saksamaa ja Venemaaga ning suurima ülejäägiga Gibraltar ja Ameerika Ühendriikidega (aasta varem Soome ja Lätiga; vt tabel 2).

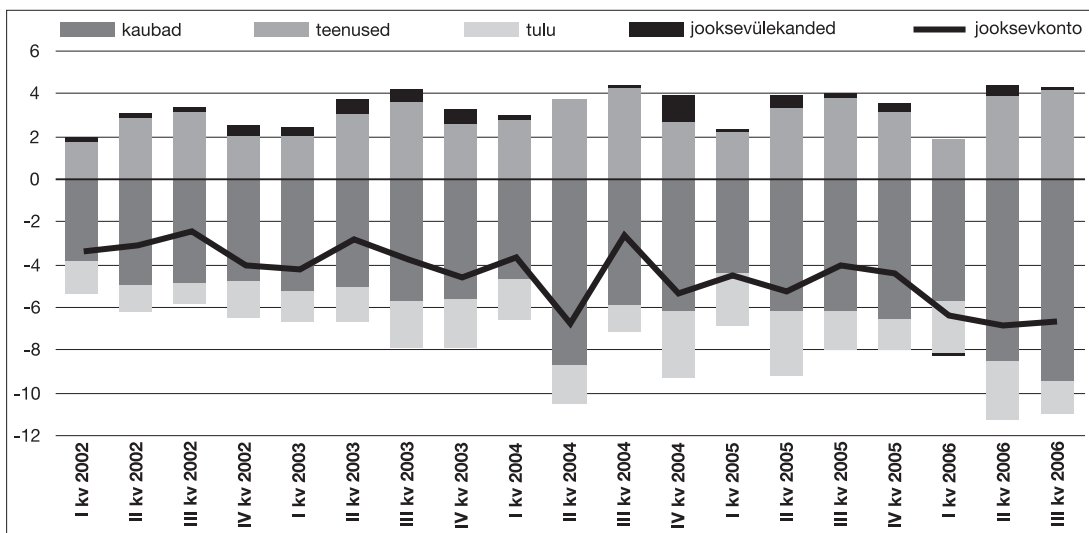
Kaubad

Maksebilansi kaupade konto puudujääk suurenes 2006. aasta III kvartalis tunduvalt nii eelmise kvartali kui ka 2005. aasta III kvartali suhtes, moodustades rekordilised 9,5 mld krooni (vt tabel 3). Kaupade väljavedu ulatus 29,4 mld ning sissevedu FOB-hindades 38,9 mld kroonini.

Kaupade väljavedu oli **väliskaubandusstatistika**³ esialgsetel andmetel 29,3 mld ja sissevedu CIF-hindades 40,3 mld krooni (vt joonis 3). Aastataguse perioodiga võrreldes kasvas import ekspordist veidi kiiremini, eelmise kvartali suhtes aga vähenesid mõlemad. Väliskaubanduspuudujääk suurenes 2005. aasta III kvartaliga võrreldes 2,8 mln krooni võrra ja ulatus 11 mln kroonini.

Kaupade väljaveo kasv oli 18% ja see jagunes kõikide põhiühenduste vahel, v.a masinad ja seadmed (vt tabel 4). Kõige kiiremini kasvas mineraalsete toodete ekspord, suurenedes 2,5 korda. Peamine kaubaartikkel mootorikütus moodustas kogu kaubagrupi ekspordist 90%, millest 80% veeti välja pärast Eestis töötlemist. Peamised sihtriigid olid Gibraltar ja Ameerika Ühendriigid. Väiksemates kogustes veeti mootorikütust Nigeeriasse ja Hollandi Antillidele. Tegemist on Venemaalt sisse toodud madal kvaliteedilise kütusega, mida Eestis töödeldakse, kuid mida sellegipoolest Euroopa Liitu tarnida ei lubata. Elektrit müüdi Läti ja Leetu, turvast Hollandisse ja Hispaaniasse ning tsementi Läti. Suurima ekspordigrupi, masinate ja seadmete väljavedu vähenes üle 8%. Olulisemad ekspordiartiklid olid taas mobiilsidevahendid ja nende osad, mida veeti välja 3,6 mld krooni eest Soome, Rootsi, Hiinasse ja Ungarisse. Kaableid ja mitmesuguste masinate osi tarniti Soome ja Rootsi. Metallide ja metalltoodete väljavedu kasvas aastataguse perioodiga võrreldes 29%. Suurim ekspordiartikkel oli seekord vanaraud ja mustmetallijäätmed, mida viidi Egiptusse, Türgi ja Taimaale. Järgnesid kuumtsingitud terastooted Venemaale, Läti, Poola, Ukrainasse ja Leetu ning metallkonstruktsioonid Taani, Rootsi ja Norrasse. Puitu ja puittooteid (puitliipreid, puidust ehitusdetailide, töötlemata ja vähetöödeldud puitu)

³ Järgnev analüüs ei sisalda Eesti Panga maksebilansi- ja majandusstatistika osakonna poolt maksebilansi kaupade kontole tehtud täiendusi (kapitalkaupade remont, välisriikidest ostetud proviant jm). Import on CIF-hindades ja analüüsitud lähteriigi järgi. Terminid "eksport" ja "import" on liitumishetkest kasutatavad vaid kaubavahetuses kolmandate riikidega. Intrastati aruandlussüsteemis kasutatakse mõisteid "kaupade lähetamine" ja "kaupade saabumine". Kuna järgnev analüüs hõlmab kaubavahetust nii ühendusesisestest kui ka -välisest riikidega, on lihtsuse ja selguse huvides endiselt kasutatud mõisteid "eksport" või "kaupade väljavedu" ning "import" või "kaupade sissevedu".

Joonis 2. Jooksevkonto struktuur (mld kr)

Tabel 2. Jooksevkonto saldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

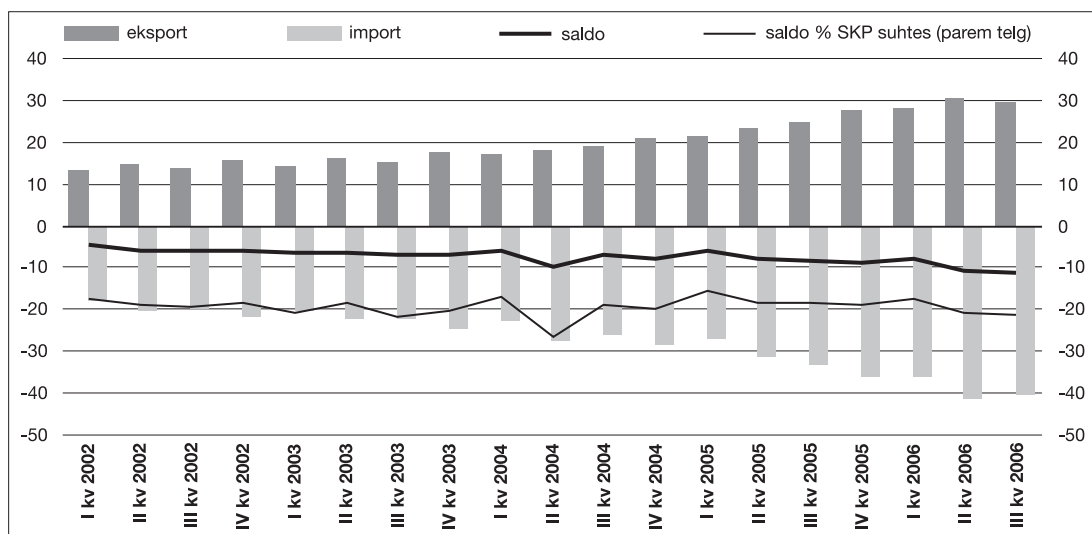
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006
EL-25	-3 936,1	-7 483,5	-9 157,5
Saksamaa*	-3 499,2	-3 099,0	-3 769,1
Rootsi	-976,3	-1 174,0	-1 246,7
Poola	-965,5	-1 101,9	-1 178,8
Läti	1 155,5	954,9	807,1
Soome	2 091,3	119,9	-751,0
SRÜ	228,0	-3 654,8	-2 230,0
Venemaa	171,8	-3 276,9	-1 848,4
Valgevene	-392,2	-389,6	-330,5
Kasahstan	208,7	-111,0	-202,1
Ülejäänud riigid	-298,3	4 322,4	4 753,1
Gibraltar	316,3	1 629,4	1 914,8
USA	408,0	1 823,4	1 276,6
Norra	411,1	733,7	864,7
Hongkong	-577,3	-667,3	-539,0
Briti Neitsisaared	52,1	139,6	313,6
Kokku	-4 006,4	-6 815,9	-6 634,4

* Riigid on järjestatud viimase perioodi jooksevkonto saldo absoluutväärtuse järgi.

eksportiti peamiselt Soome, Rootsi, Ühendkuningriiki, Saksamaale ja Taani; kokkupandavaid puitehitisi ja mööblit veeti Soome, Norrassa, Rootsi ja Saksamaale. Keemiakaupade väljavedu kasvas 20%. Seda põhjustas mitmete viimistlustoodete (pahtlid, värvid, lakid) ja plasttoodete väljaveo märkimisväärne kasv. Suuremad ekspordipartnerid olid lähinaabrid – Venemaa, Läti, Leedu, Rootsi ja Soome. Transpordivahendite väljavedu kasvas 24%. Suurimaks kaubaartikliks olid eelnevalt imporditud sõiduautod, mis moodustasid 44% selle grupi ekspordist ning mida veeti peamiselt Läti ja Leetu. Mootorsõidukite osade (sh turvavööde) tärned suundusid põhiliselt Rootsi, Venemaale ja Läti; haagiseid veeti Soome ja Rootsi. Toidukaupade väljavedu kasvas 26%. Kangeid alkohoolseid jooke eksporditi Venemaale ja Soome, piimatooteid Läti,

Tabel 3. Kaupade sisse- ja väljavedu

	Kaubad – krediid			Kaubad – deebet			Saldo (mln kr)
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis (%)	
I kv 2002	13 206,1	-7,5	70,1	17 079,5	-5,4	81,6	-3 873,4
II kv 2002	14 666,6	11,1	64,8	19 606,2	14,8	79,5	-4 939,6
III kv 2002	14 088,5	-3,9	64,6	18 939,2	-3,4	80,6	-4 850,7
IV kv 2002	15 987,5	13,5	70,0	20 779,1	9,7	81,2	-4 791,6
2002 kokku	57 948,7	-1,4	67,3	76 404,0	5,6	80,7	-18 455,3
I kv 2003	14 308,4	-10,5	70,5	19 528,0	-6,0	83,1	-5 219,6
II kv 2003	16 065,8	12,3	67,0	21 144,0	8,3	81,6	-5 078,1
III kv 2003	15 480,4	-3,6	63,8	21 225,1	0,4	80,6	-5 744,7
IV kv 2003	17 589,1	13,6	68,7	23 213,3	9,4	81,2	-5 624,3
2003 kokku	63 443,7	9,5	67,4	85 110,4	11,4	81,6	-21 666,7
I kv 2004	16 930,6	-3,7	69,8	21 578,1	-7,0	82,5	-4 647,5
II kv 2004	18 019,9	6,4	65,5	26 756,9	24,0	82,4	-8 737,1
III kv 2004	19 183,0	6,5	65,8	25 104,4	-6,2	81,7	-5 921,4
IV kv 2004	21 066,0	9,8	70,3	27 259,1	8,6	81,5	-6 193,0
2004 kokku	75 199,5	18,5	67,8	100 698,5	18,3	82,0	-25 499,0
I kv 2005	21 409,6	1,6	73,1	25 776,4	-5,4	82,0	-4 366,8
II kv 2005	23 606,6	10,3	70,0	29 815,0	15,7	81,6	-6 208,4
III kv 2005	25 320,7	7,3	70,1	31 486,7	5,6	81,9	-6 166,0
IV kv 2005	27 811,2	9,8	71,5	34 366,0	9,1	81,4	-6 554,7
2005 kokku	98 148,2	30,5	71,1	121 444,0	20,6	81,7	-23 295,8
I kv 2006	28 381,0	2,0	77,6	34 124,7	-0,7	84,4	-5 743,7
II kv 2006	30 796,7	8,5	73,3	39 331,1	15,3	84,3	-8 534,4
III kv 2006	29 446,5	-4,4	70,6	38 936,7	-1,0	82,9	-9 490,1

Joonis 3. Eesti väliskaubandus (mld kr)

Tabel 4. Kaupade väljavedu peamiste kaubagruppide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
Toidukaubad	1 582,0	1 942,5	1 997,6	6,4	6,4	6,8	2,8	26,3
Mineraalsed tooted	1 723,9	5 362,6	4 452,6	7,0	17,5	15,2	-17,0	158,3
Keemiakaubad	1 806,3	2 126,6	2 166,2	7,3	7,0	7,4	1,9	19,9
Garderoobikaubad	1 969,1	1 853,4	2 000,3	7,9	6,1	6,8	7,9	1,6
Puit, paber ja tooted	3 144,1	3 696,4	3 314,9	12,7	12,1	11,3	-10,3	5,4
Metallid ja metalltooted	2 278,2	2 751,1	2 946,6	9,2	9,0	10,1	7,1	29,3
Masinad ja seadmed	7 594,9	7 212,4	6 962,1	30,7	23,6	23,8	-3,5	-8,3
Transpordivahendid	1 696,9	2 131,0	2 101,8	6,8	7,0	7,2	-1,4	23,9
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 886,0	2 315,2	2 127,5	7,6	7,6	7,3	-8,1	12,8
Muud	1 094,9	1 188,1	1 203,4	4,4	3,9	4,1	1,3	9,9
Kokku	24 776,4	30 579,2	29 272,9	100,0	100,0	100,0	-4,3	18,1

Venemaale, Saksamaale ja Soome, mineraalvett Leetu ja Lätti. Traditsioonilise eksporditavade, kalakonservide väljavedu aga vähenes 14%, seda eelkõige Venemaale suunatud ekspordis. Tekstiili- ja jalatsitööstuse toodangu eksport jäi eelmise aasta III kvartali tasemele. Meeste ja naiste valmisriideid, jalatseid, karusnahku ja voodipesu eksporditi peamiselt Soome, Rootsi, Lätti ja Venemaale. Mitmesuguseid muid kaupu (klaas- ja tsementtooteid, täppistehnikat jms) tarniti Soome, Lätti, Saksamaale ja Venemaale.

Kaupade sissevedu kasvas 2005. aasta III kvartaliga võrreldes veidi kiiremini kui väljavedu, kusjuures import kasvas samuti kõikide kaubagruppide lõikes, v.a masinad ja seadmed (vt tabel 5). Impordi kasvu mõjutas enim mineraalsete toodete gruppi kuuluv mootorikütus, mille sissevedu ulatus 5,6 mld kroonini ja mis suurenes aastataguse perioodi suhtes 2,5 korda. Üle poole sisseveetud kütusest toodi töötlemiseks, sellest omakorda kolmveerand pärines Venemaalt. Sisetarbimiseks tarniti kütust valdavalt Leedust. Olulised imporditavad olid ka bituumen Rootsi ja Leedust ning maagaas Venemaalt. Masinate ja seadmete grupi import koosnes valdavalt mobiilsidevahendite osadest, mida veeti sisse nii Euroopa Liidu riikidest (Soome, Saksamaa, Rootsi, Ühendkuningriik) kui ka Aasia riikidest (Hongkong, Jaapan, Hiina). Arvuteid toodi

Tabel 5. Kaupade sissevedu peamiste kaubagruppide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
Toidukaubad	2 778,2	3 012,8	2 958,1	8,4	7,3	7,3	-1,8	6,5
Mineraalsed tooted	2 794,8	6 335,6	6 377,7	8,5	15,3	15,8	0,7	128,2
Keemiakaubad	3 858,3	4 737,6	4 879,9	11,7	11,4	12,1	3,0	26,5
Garderoobikaubad	2 529,5	2 473,4	2 757,6	7,7	6,0	6,8	11,5	9,0
Puit, paber ja tooted	1 591,4	2 256,8	1 963,3	4,8	5,4	4,9	-13,0	23,4
Metallid ja metalltooted	3 351,3	4 064,8	3 932,7	10,1	9,8	9,8	-3,2	17,3
Masinad ja seadmed	10 740,4	10 372,0	9 880,8	32,5	25,0	24,5	-4,7	-8,0
Transpordivahendid	3 307,5	5 118,1	4 911,3	10,0	12,3	12,2	-4,0	48,5
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	712,7	930,1	942,2	2,2	2,2	2,3	1,3	32,2
Muud	1 365,6	2 165,1	1 702,5	4,1	5,2	4,2	-21,4	24,7
Kokku	33 029,5	41 466,3	40 306,0	100,0	100,0	100,0	-2,8	22,0

Leedust; teetöomasinaid Ühendkuningriigist, Saksamaalt ja Belgiast. Transpordivahendite sisseveos olid ülekaalus sõiduautod Soomest, Saksamaalt, Prantsusmaalt ja Rootsist. Nende sissevedu suurenes 50%. Imporditi ka mootorsõidukite osi, kaubaautosid, traktoreid ja haagiseid ELi riikidest ning lennuk USAst. Keemiakaupade grupis imporditi ravimeid, autorehve, plasttooteid ning mitmesuguseid keemiatööstuse tooraineid Saksamaalt, Soomest, Rootsist, Poolast, Lätist, Leedust ja Venemaalt. Metallide grupis vähenes tunduvalt import seestöötlemiseks. Vabasse ringlusse tarniti terastooteid, metallkonstruktsioone ja -torusid Soomest, Rootsist ja Saksamaalt. Toidukaupade impordi esireas olid kanged ja lahjad alkohoolsed joogid, tubakatooted, sealih, kohv ja suhkur; partneriteks olid peamiselt ELi riigid. Garderoobikaupade sissevedu hõlmas põhiliselt jalatseid, valmisriideid ja puuvillast kangast mitmest ELi riigist ja Hiinast. Puitu ja puittooteid toodi Eestisse Venemaalt, Soomest ja Lätist ning mööblit Soomest, Poolast ja Itaaliast. Mitmesuguseid muid tööstuskaupu (meditsiiniaparatuur, klaaskiud jms) tarniti Soomest, Saksamaalt, Rootsist ja USAst.

Väliskaubanduspuudujääk suurenes aastataguse perioodiga võrreldes 34% ning oli 11 mld krooni (vt tabel 6). Suurima puudujäägiga olid masinad ja seadmed, transpordivahendid, keemiakaubad ja mineraalsed tooted. Enim kasvas defitsiit transpordivahendite grupis, kus sõiduautode sisse- ja väljaveo vahe kvartali jooksul oli 1,8 mld krooni (aasta tagasi 1,1 mld krooni). Ülejäägiga olid endiselt vaid kaks kaubagrüppi: puit ja puittooted ning mööbel jm tööstuskaubad.

Tabel 6. Väliskaubandussaldo peamiste kaubagrüppide järgi (mln kr)

	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006
Toidukaubad	-1 196,2	-1 070,4	-960,5
Mineraalsed tooted	-1 070,9	-973,0	-1 925,1
Keemiakaubad	-2 052,0	-2 611,0	-2 713,7
Garderoobikaubad	-560,3	-620,0	-757,3
Puit, paber ja tooted	1 552,7	1 439,6	1 351,5
Metallid ja metalltooted	-1 073,1	-1 313,7	-986,1
Masinad ja seadmed	-3 145,4	-3 159,6	-2 918,7
Transpordivahendid	-1 610,7	-2 987,1	-2 809,4
Mööbel, mänguasjad, sporditarbed	1 173,4	1 385,0	1 185,3
Muud	-270,7	-977,1	-499,1
Kokku	-8 253,1	-10 887,1	-11 033,0

Riikide ühenduste järgi vähenes kaupade väljavedu Euroopa Liidu riikidesse 4%, kuid seevastu suurenes jõudsalt eksport SRÜsse ja ülejäänud riikidesse (vt tabel 7). ELi suunas kahanes väljavedu Soome 26% ehk ligi 1,8 mld krooni võrra, kuid sellest hoolimata oli Soome Eesti suurim ekspordipartner. Soomele järgnesid Rootsi, Läti, Saksamaa ja Leedu. Eksport SRÜsse kasvas 43%. Põhiline kaubanduspartner oli Venemaa, kes on ekspordiriikide pingereas tõusnud neljandaks. Kõige kiiremini suurenes eksport ülejäänud riikidesse, mille esikolmiku moodustasid Gibraltar, Ameerika Ühendriigid ja Hiina. Eksport kahte esimesse nimetatud riiki koosnes valdavalt Eestis töödeldud kütuse taasväljaveost; Hiinasse tarniti mobiiltelefone ja nende osi.

Kaupade sissevedu Euroopa Liidust kasvas 16% ja SRÜst lausa 2,3 korda (vt tabel 8). Euroopa Liidu esiviisikus olid Soome, Saksamaa, Rootsi, Leedu ja Läti. SRÜ puhul oli esireas taas Venemaa. Sealt toodi Eestisse kaupu 5,4 mld krooni eest, sellest 3,5 mld krooni väärtuses mootorikütust. Venemaale järgnesid Valgevene ja Kasahstan. Ülejäänud riikide esikolmikus olid Hiina, Hongkong ja Ameerika Ühendriigid.

Tabel 7. Kaupade väljavedu riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
EL-25	19 277,1	19 801,2	18 582,4	77,8	64,8	63,5	-6,2	-3,6
Soome	7 058,7	5 976,2	5 250,3	28,5	19,5	17,9	-12,1	-25,6
Rootsi	3 011,2	3 566,2	3 292,2	12,2	11,7	11,2	-7,7	9,3
Läti	2 356,4	2 481,9	2 811,2	9,5	8,1	9,6	13,3	19,3
Leedu	1 269,4	1 379,9	1 556,5	5,1	4,5	5,3	12,8	22,6
Saksamaa	1 472,1	1 658,2	1 438,4	5,9	5,4	4,9	-13,3	-2,3
SRÜ	2 270,0	2 916,1	3 249,4	9,2	9,5	11,1	11,4	43,1
Venemaa	1 677,6	2 158,6	2 436,6	6,8	7,1	8,3	12,9	45,2
Ukraina	365,8	483,3	463,8	1,5	1,6	1,6	-4,0	26,8
Valgevene	58,9	176,5	203,0	0,2	0,6	0,7	15,0	244,8
Ülejäänud riigid	3 229,3	7 861,9	7 441,2	13,0	25,7	25,4	-5,4	130,4
Gibraltar	305,1	1 623,5	1 906,5	1,2	5,3	6,5	17,4	524,9
USA	651,9	2 147,2	1 555,7	2,6	7,0	5,3	-27,5	138,6
Hiina	169,7	949,6	1 064,9	0,7	3,1	3,6	12,1	527,5
Kokku	24 776,4	30 579,2	29 272,9	100,0	100,0	100,0	-4,3	18,1

Tabel 8. Kaupade sissevedu riikide ühenduste järgi*

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
EL-25	25 559,8	30 043,0	29 532,5	77,4	72,5	73,3	-1,7	15,5
Soome	6 587,1	7 476,0	7 719,1	19,9	18,0	19,2	3,3	17,2
Saksamaa	4 869,8	4 820,2	4 963,3	14,7	11,6	12,3	3,0	1,9
Rootsi	2 782,4	3 731,9	3 245,4	8,4	9,0	8,1	-13,0	16,6
Leedu	2 067,7	2 726,2	2 618,0	6,3	6,6	6,5	-4,0	26,6
Läti	1 589,1	2 167,3	2 133,1	4,8	5,2	5,3	-1,6	34,2
SRÜ	2 995,2	6 934,1	6 772,6	9,1	16,7	16,8	-2,3	126,1
Venemaa	2 315,1	5 645,4	5 396,7	7,0	13,6	13,4	-4,4	133,1
Valgevene	419,0	570,8	576,4	1,3	1,4	1,4	1,0	37,6
Kasahstan	35,0	273,0	404,0	0,1	0,7	1,0	48,0	1 053,5
Ülejäänud riigid	4 474,5	4 489,2	4 000,9	13,5	10,8	9,9	-10,9	-10,6
Hiina	782,2	883,2	878,5	2,4	2,1	2,2	-0,5	12,3
Hongkong	628,2	678,8	584,2	1,9	1,6	1,4	-13,9	-7,0
USA	620,9	529,2	480,1	1,9	1,3	1,2	-9,3	-22,7
Kokku	33 029,5	41 466,3	40 306,0	100,0	100,0	100,0	-2,8	22,0

* Analüüsitud lähteriigi järgi.

Väliskaubandus oli puudujäägiga Euroopa Liidu riikide ja SRÜga (vt tabel 9). Euroopa Liidu riikidest oli Eestil suurim positiivne kaubandusbilanss Läti, Ungari ja Rootsi, SRÜ riikidest Ukrainaga ning muudest riikidest Gibraltar, Ameerika Ühendriikide ja Norraga.

Tabel 9. Väliskaubandussaldo riikide ühenduste järgi (mln kr)

	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006
EL-25	-6 282,7	-10 241,9	-10 950,1
SRÜ	-725,2	-4 018,0	-3 523,2
Ülejäänud riigid	-1 245,2	3 372,7	3 440,3
Kokku	-8 253,1	-10 887,1	-11 033,0

Teenused

2006. aasta III kvartalis oli teenuste konto ülejääk 4,2 mld krooni, kasvades aastaga 10% ja kvartaliga 8% (vt tabel 10 ja joonis 4).

Teenuste konto ülejääk suurenes eelmise aastaga võrreldes põhiliselt veoteenuste ülejäägi kiire kasvu tõttu (vastavalt 2 ja 5,3 korda; vt tabel 11). Teenuste ekspordi suhteliselt kiire kasv on toonud viimasel ajal oluliste teenuselike hulka ka arvuti- ja infoteenused, mille saldo moodustab juba 5% teenuste konto ülejäägist.

Teenuste eksport oli III kvartalis 12,3 mld krooni, suurenedes aastaga 14%. Keskmisest kiiremini kasvas veoteenuste eksport, eriti reisijateveo osas (vastavalt 27% ja 48%; vt tabel 12). Seni veel suhteliselt väikse osatähtsusega arvuti- ja infoteenuste eksport (alla 3% teenuste koguekspordist) kasvas eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 2,6 korda.

Tabel 10. Teenuste eksport ja import

	Eksport			Import			Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste ekspordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Osatähtsus kaupade ja teenuste impordis kokku (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2002	5 631,2	-20,9	29,9	3 848,7	-16,2	18,4	1 655,7	-27,5
II kv 2002	7 959,8	41,4	35,2	5 043,2	31,0	20,5	2 961,0	78,8
III kv 2002	7 712,6	-3,1	35,4	4 555,3	-9,7	19,4	3 107,2	4,9
IV kv 2002	6 860,7	-11,0	30,0	4 826,4	6,0	18,8	1 953,5	-37,1
2002 kokku	28 164,3	0,1	32,7	18 273,6	8,5	19,3	9 677,4	-12,4
I kv 2003	5 989,6	-12,7	29,5	3 959,8	-18,0	16,9	2 029,8	3,9
II kv 2003	7 913,9	32,1	33,0	4 773,7	20,6	18,4	3 140,2	54,7
III kv 2003	8 768,1	10,8	36,2	5 102,5	6,9	19,4	3 665,6	16,7
IV kv 2003	8 002,4	-8,7	31,3	5 370,8	5,3	18,8	2 631,6	-28,2
2003 kokku	30 674,0	8,9	32,6	19 206,8	5,1	18,4	11 467,2	18,5
I kv 2004	7 334,1	-8,4	30,2	4 561,4	-15,1	17,5	2 772,7	5,4
II kv 2004	9 479,4	29,3	34,5	5 731,0	25,6	17,6	3 748,4	35,2
III kv 2004	9 969,1	5,2	34,2	5 619,8	-1,9	18,3	4 349,3	16,0
IV kv 2004	8 883,7	-10,9	29,7	6 173,9	9,9	18,5	2 709,8	-37,7
2004 kokku	35 666,3	16,3	32,2	22 086,1	15,0	18,0	13 580,2	18,4
I kv 2005	7 872,9	-11,4	26,9	5 655,6	-8,4	18,0	2 217,3	-18,2
II kv 2005	10 098,5	28,3	30,0	6 713,3	18,7	18,4	3 385,2	52,7
III kv 2005	10 796,6	6,9	29,9	6 968,9	3,8	18,1	3 827,7	13,1
IV kv 2005	11 068,2	2,5	28,5	7 870,3	12,9	18,6	3 197,9	-16,5
2005 kokku	39 836,2	11,7	28,9	27 208,1	23,2	18,3	12 628,1	-7,0
I kv 2006	8 192,8	-26,0	22,4	6 311,6	-19,8	15,6	1 881,2	-41,2
II kv 2006	11 210,1	36,8	26,7	7 298,0	15,6	15,7	3 912,1	108,0
III kv 2006	12 270,8	9,5	29,4	8 050,3	10,3	17,1	4 220,5	7,9

Joonis 4. Teenuste konto (mld kr)

Tabel 11. Teenuste konto saldod olulisemate teenuseliikide järgi

	Saldo (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
Veeteenused	875,9	1 201,2	1 753,1	22,9	30,7	41,5	45,9	100,1
Reisiteenused	2 298,2	2 140,8	2 070,9	60,0	54,7	49,1	-3,3	-9,9
Ehitusteenused	-107,2	-114,1	-293,6	-2,8	-2,9	-7,0	157,3	173,9
Arvuti- ja infoteenused	42,4	121,4	223,0	1,1	3,1	5,3	83,7	425,9
Äriteenused	711,5	526,2	376,5	18,6	13,5	8,9	-28,4	-47,1
Valitsusteenused	23,5	63,6	49,2	0,6	1,6	1,2	-22,6	109,4
Muud	-16,6	-27,0	41,4	-0,4	-0,7	1,0	-253,3	-349,4
Teenused kokku	3 827,7	3 912,1	4 220,5	100,0	100,0	100,0	7,9	10,3

Tabel 12. Teenuste eksport olulisemate teenuseliikide järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
Veeteenused	3 923,6	4 501,4	4 975,4	36,3	40,2	40,5	10,5	26,8
kaubavedu	2 012,1	2 353,8	2 459,3	18,6	21,0	20,0	4,5	22,2
reisijatevedu	1 006,6	1 081,1	1 493,4	9,3	9,6	12,2	38,1	48,4
muud veeteenused	904,9	1 066,5	1 022,7	8,4	9,5	8,3	-4,1	13,0
Reisiteenused	3 890,8	3 728,0	4 138,5	36,0	33,3	33,7	11,0	6,4
Ehitusteenused	529,8	237,0	265,1	4,9	2,1	2,2	11,9	-50,0
Arvuti- ja infoteenused	129,9	261,4	340,5	1,2	2,3	2,8	30,3	162,1
Äriteenused	1 710,0	1 826,8	1 852,3	15,8	16,3	15,1	1,4	8,3
Valitsusteenused	108,7	136,4	133,9	1,0	1,2	1,1	-1,8	23,2
Muud	503,8	519,1	565,1	4,7	4,6	4,6	8,9	12,2
Teenused kokku	10 796,6	11 210,1	12 270,8	100,0	100,0	100,0	9,5	13,7

Geograafiliselt kasvas teenuste eksport aastaga keskmisest kiiremini ELi riikidesse (18%; vt tabel 13). Teenuste eksport SRÜsse vähenes eelmise aastaga võrreldes 8%.

Teenuste import ulatus III kvartalis 8,1 mld kroonini ja kasvas eelmise aastaga võrreldes ekspordist kiiremini (16%; vt tabel 14). Olulisematest teenuseliikidest kasvas aastaga keskmisest kiiremini reisi- ja äriteenuste import (vastavalt 30% ja 48%).

Geograafilise jaotuse järgi on teenuste impordi muutused jäänud küllaltki stabiilseks (vt tabel 15). Suuremate käivete põhjal otsustades kasvas teenuste impordis Soome ja kahanes Venemaa osatähtsus.

Tabel 13. Teenuste eksport riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
EL-25	7 667,0	8 394,9	9 006,5	2 752,0	2 193,6	2 360,8	7,3	17,5
Soome	3 699,8	3 792,7	4 259,5	1 328,0	991,0	1 116,5	12,3	15,1
Rootsi	893,5	960,5	954,3	320,7	251,0	250,1	-0,6	6,8
Saksamaa	655,0	753,3	616,5	235,1	196,8	161,6	-18,2	-5,9
Ühendkuningriik	583,3	597,1	571,4	209,4	156,0	149,8	-4,3	-2,0
Läti	438,3	474,6	486,7	157,3	124,0	127,6	2,5	11,0
SRÜ	1 543,1	1 127,2	1 417,3	553,9	294,5	371,5	25,7	-8,2
Venemaa	1 288,8	886,7	1 169,9	462,6	231,7	306,7	31,9	-9,2
Kasahstan	130,7	108,4	111,0	46,9	28,3	29,1	2,4	-15,1
Ülejäänud riigid	1 586,5	1 688,0	1 847,0	569,5	441,1	484,1	9,4	16,4
<i>offshore</i> -piirkonnad	363,8	386,1	394,4	130,6	100,9	103,4	2,1	8,4
Norra	167,7	250,8	386,0	60,2	65,5	101,2	53,9	130,2
Šveits	278,6	382,7	381,5	100,0	100,0	100,0	-0,3	36,9
Teenuste eksport kokku	10 796,6	11 210,1	12 270,8	3 875,3	2 929,2	3 216,5	9,5	13,7

Tabel 14. Teenuste import olulisemate teenuseliikide järgi

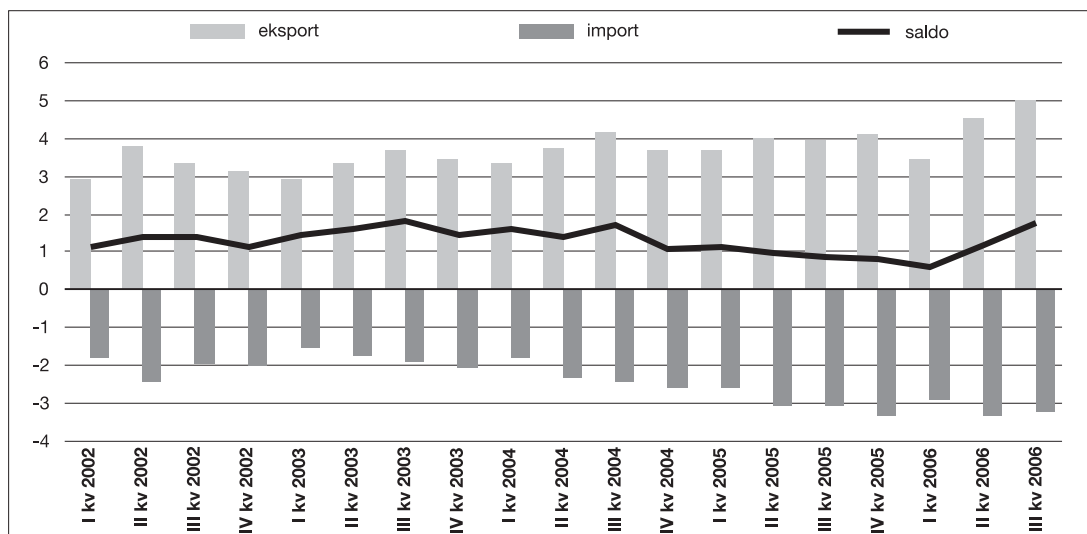
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
Veeteenused	3 047,8	3 300,2	3 222,3	43,7	45,2	40,0	-2,4	5,7
kaubavedu	2 002,3	2 178,7	2 173,7	28,7	29,9	27,0	-0,2	8,6
reisijatevedu	299,0	349,4	366,3	4,3	4,8	4,6	4,8	22,5
muud veeteenused	746,5	772,1	682,3	10,7	10,6	8,5	-11,6	-8,6
Reisiteenused	1 592,6	1 587,1	2 067,6	22,9	21,7	25,7	30,3	29,8
Ehitusteenused	637,0	351,1	558,7	9,1	4,8	6,9	59,1	-12,3
Arvuti- ja infoteenused	87,5	140,0	117,5	1,3	1,9	1,5	-16,1	34,3
Äriteenused	998,5	1 300,6	1 475,8	14,3	17,8	18,3	13,5	47,8
Valitsusteenused	85,2	72,8	84,7	1,2	1,0	1,1	16,3	-0,6
Muud	520,3	546,2	523,7	7,5	7,5	6,5	-4,1	0,7
Teenused kokku	6 968,9	7 298,0	8 050,3	100,0	100,0	100,0	10,3	15,5

Tabel 15. Teenuste import riikide ühenduste järgi

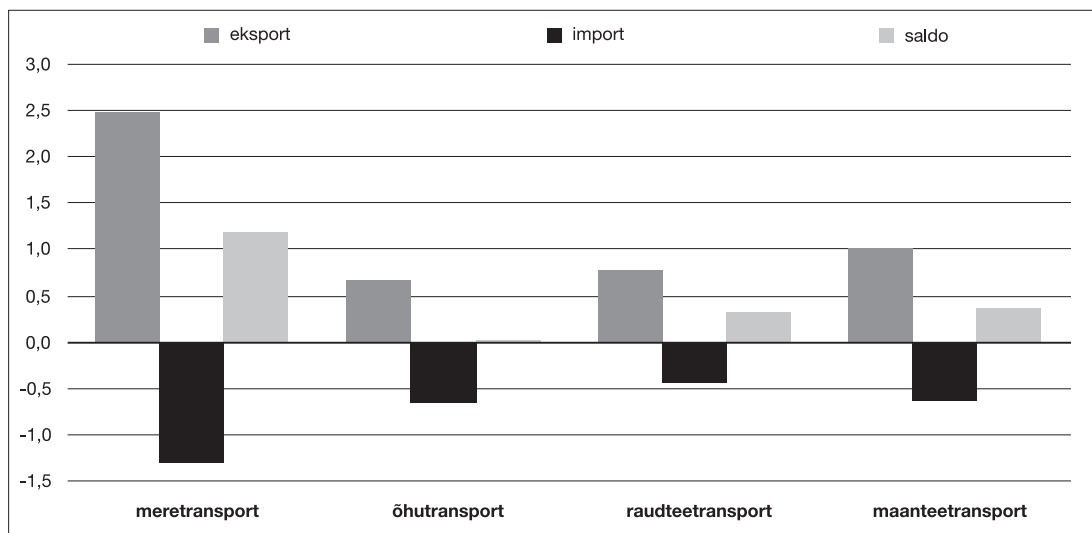
	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
EL-25	5 225,3	5 401,2	6 105,5	75,0	74,0	75,8	13,0	16,8
Soome	1 224,6	1 321,7	1 611,2	17,6	18,1	20,0	21,9	31,6
Saksamaa	959,2	932,7	1 030,4	13,8	12,8	12,8	10,5	7,4
Rootsi	621,6	793,5	729,2	8,9	10,9	9,1	-8,1	17,3
Läti	422,3	487,7	494,2	6,1	6,7	6,1	1,3	17,0
Ühendkuningriik	410,7	368,3	473,0	5,9	5,0	5,9	28,4	15,2
SRÜ	788,9	947,1	912,5	11,3	13,0	11,3	-3,7	15,7
Venemaa	621,6	477,9	494,2	8,9	6,5	6,1	3,4	-20,5
Ukraina	61,3	78,7	89,5	0,9	1,1	1,1	13,7	46,0
Ülejäänud riigid	954,7	949,7	1 032,3	13,7	13,0	12,8	8,7	8,1
USA	207,0	193,3	225,9	3,0	2,6	2,8	16,9	9,1
Norra	94,0	87,5	101,4	1,3	1,2	1,3	15,9	7,9
Hiina	80,7	86,0	88,5	1,2	1,2	1,1	2,9	9,7
Teenuste import kokku	6 968,9	7 298,0	8 050,3	100,0	100,0	100,0	10,3	15,5

Veeteenuste ülejääk kasvas 2006. aasta III kvartalis jõudsalt nii eelmise kvartali kui ka eelmise aasta sama perioodiga võrreldes. See hõlmas teenuste konto saldost ligi poole (42%; vt joonis 5 ja tabelid 11, 12 ja 14). Suurima osa veeteenustest moodustas meretransport, eelkõige reisijatele osutatud veeteenused (vt joonis 6).

Veeteenuseid müüdi veerandi võrra enam kui aasta tagasi ja need moodustasid 41% kogu teenuste ekspordist (vt tabel 12). Märgatavalt suurenes reisijatevedu, millele avaldas mõju teiste riikide territooriumil osutatud teenuste müügi suurenemine. Kaubaveo kasvu mõjutas söe ja naftasaaduste ekspedeerimistee-

Joonis 5. Veeteenuste konto (mld kr)

Joonis 6. Veeteenuste struktuur transpordiliigi järgi 2006. aasta III kvartalis (mld kr)

nuste müük ja vahendus. Euroopa Liidu riikide osatähtsus veeteenuste ekspordis moodustas III kvartalis juba 76%, kasvades aastaga 39% (vt tabel 16). Suurim veeteenuste ostja oli ülekaalukalt Soome (34%); uuematest liitujatest kasvas enim Küprose osatähtsus. SRÜsse müüdi veeteenuseid aastaga kümnendiku võrra rohkem, peamiselt USA osatähtsuse vähenemise arvel. Ekspord madala maksumääraga riikidesse suurenes 22%.

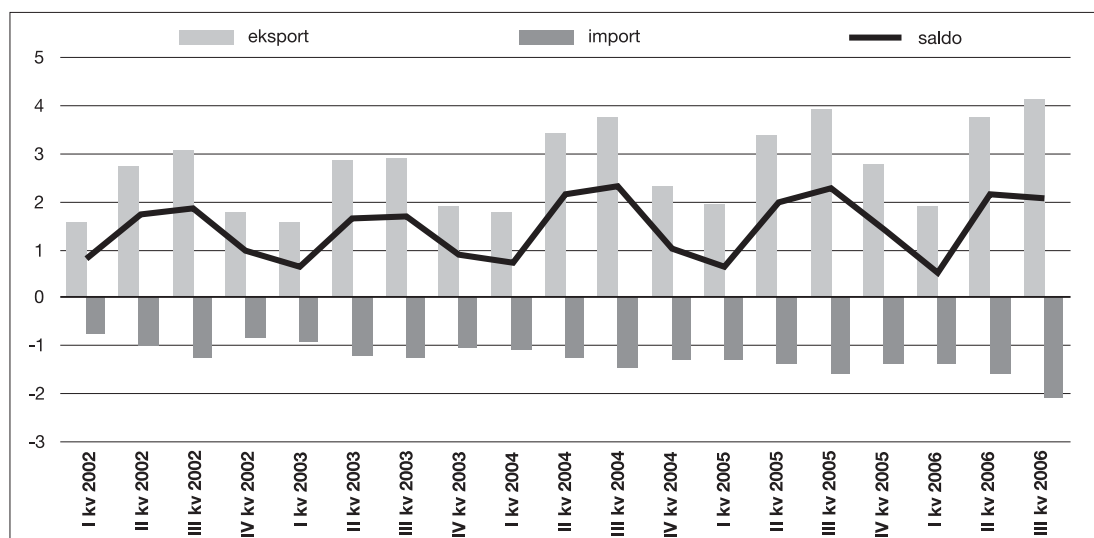
Veeteenuste import jäi enam-vähem eelmise aasta võrdlusperioodi tasemele, kasvades aastaga vaid 6%. Peamiselt osteti veeteenuseid Euroopa Liidu riikidest eesotsas Soomega (vt tabel 16). SRÜst osteti veeteenuseid

Tabel 16. Veeteenused riikide ühenduste järgi 2006. aasta III kvartalis

	Veeteenuste ekspord				Veeteenuste import		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2006 / III kv 2005		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2006 / III kv 2005
EL-25	3 759,3	75,6	38,6	EL-25	2 365,4	73,4	8,9
Soome	1 668,7	33,5	69,1	Soome	618,1	19,2	16,4
Rootsi	451,7	9,1	21,7	Saksamaa	363,4	11,3	5,6
Ühendkuningriik	296,0	5,9	-2,5	Läti	181,5	5,6	-2,3
Saksamaa	269,1	5,4	2,9	Rootsi	175,9	5,5	-3,3
Küpros	259,4	5,2	87,2	Holland	124,3	3,9	8,7
SRÜ	492,5	9,9	10,0	SRÜ	430,8	13,4	6,9
Venemaa	379,9	7,6	-7,8	Venemaa	405,0	12,6	26,7
Ukraina	22,6	0,5	3,2	Valgevene	25,1	0,8	-56,9
Ülejäänud riigid	723,6	14,5	-5,3	Ülejäänud riigid	426,1	13,2	-10,0
Šveits	246,7	5,0	54,2	<i>offshore</i> -piirkonnad	103,0	3,2	17,7
<i>offshore</i> -piirkonnad	197,6	4,0	21,7	Hiina	80,8	2,5	8,2
USA	127,0	2,6	-50,5	Hongkong	57,3	1,8	45,4
Veeteenuste ekspord kokku	4 975,4	100,0	26,8	Veeteenuste import kokku	3 222,3	100,0	5,7

nuseid eelkõige Venemaalt. Ülejäänud riikidest olid suurimad veoteenuste osutajad madala maksumääraga piirkonnad ja Hongkong.

Reisiteenuste eksport suurenes aastaga 6% ja import kasvas samal ajal 30% (vt joonis 7). Eelmise aastaga võrreldes vähenes Eesti reisifirmade poolt mitteresidentidele müüdud ööbimistega reispakettide arv (3,7 korda), kuid kasvas nende maksumus (6,9%). Kuna piiriületusstatistika põhilistes saabumispaikades (Tallinna sadamas ja lennujaamas) muutus eelmise aastaga võrreldes vähe ning majutusasutuste statistika kajastab samal ajal mitteresidentide ööbimiste arvu kasvu, siis reisiteenuste ekspordi kasv näitab seda, et

Joonis 7. Reisiteenuste konto (mld kr)

Tabel 17. Reisiteenused riikide ühenduste järgi 2006. aasta III kvartalis

	Reisiteenuste eksport			Reisiteenuste import			
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2006 / III kv 2005	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2006 / III kv 2005	
EL-25	3 199,4	77,3	11,2	EL-25	-1 532,8	74,1	38,9
Soome	1 929,4	46,6	-0,3	Soome	-396,0	61,1	89,9
Rootsi	313,0	7,6	35,3	Saksamaa	-193,4	-7,7	21,2
Saksamaa	196,6	4,8	25,6	Rootsi	-135,4	-17,5	37,5
Ühendkuningriik	174,8	4,2	46,7	Ühendkuningriik	-130,7	-28,1	25,2
SRÜ	578,5	14,0	-22,6	SRÜ	-260,5	12,6	20,3
Venemaa	551,3	13,3	-23,2	Venemaa	-207,7	10,0	26,0
Ülejäänud riigid	360,6	8,7	35,5	Ülejäänud riigid	-274,3	13,3	0,7
Norra	176,3	4,3	265,8	USA	-70,3	3,4	45,1
USA	79,3	1,9	-35,8	Türgi	-44,6	2,2	-44,7
Šveits	20,1	0,5	16,2	Norra	-36,0	1,7	28,3
Teenuste eksport kokku	4 138,5	100,0	6,4	Teenuste import kokku	-2 067,6	100,0	29,8

Eesti reisikorraldajate koostatud reisipakettide müük välismaalastele toimus Eesti edasimüüja kaudu. Seoses suurenenud tööjõupuudusega Eestis kasvavad ka sissetoodud ajutise tööjõu kulutused.

Reisiteenuste import kasvas eelmise aastaga võrreldes põhiliselt välismaal töötanud hooajatöölise igapäevakulutuste kasvu tõttu – reisifirmade teenuseid kasutanud eestlaste arv suurenes aastaga 5% ja kvartali jooksul välismaale sõitnud eestlaste koguarv 6%. Vastavalt maksebilansi meetodikale kuuluvad ajutiste töötajate igapäevakulutused tööperioodil reisikulutuste hulka. Populaarsetest sihtriikidest kasvas eelmise aasta sama ajaga võrreldes ELi riikide (nt Soome, Kreeka, Prantsusmaa ja Ühendkuningriigi) külastuste arv, samas kui “sooje maid” (Türgi, Egiptus) külastati vähem.

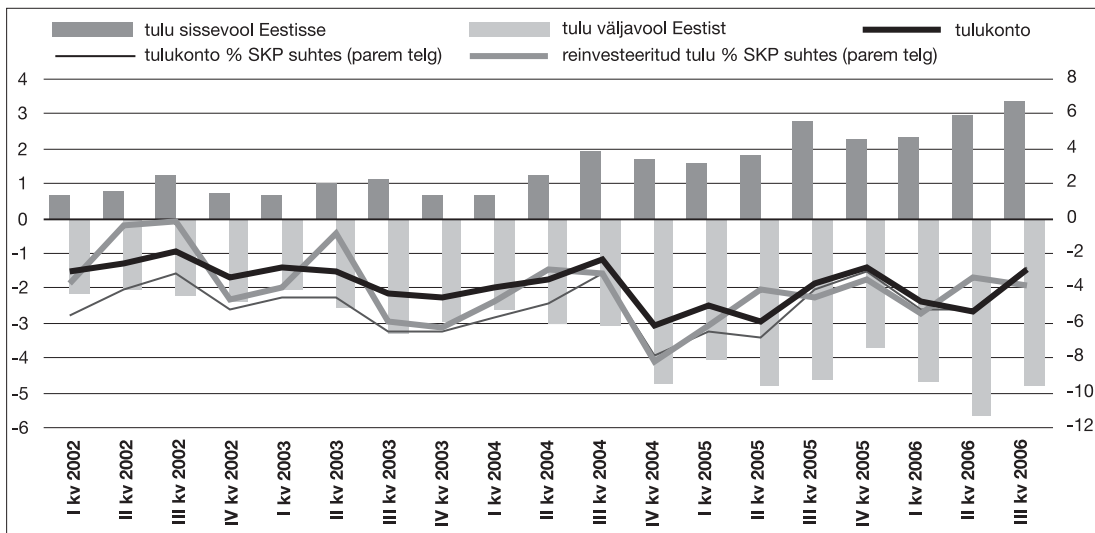
Tulu

Tulukonto puudujääk oli 2006. aasta III kvartalis 1,4 mld krooni, olles viiendiku võrra väiksem kui 2005. aasta III kvartalis ning ligi 50% väiksem kui eelmises kvartalis (vt tabel 18 ja joonis 8).

Puudujääk vähenes seetõttu, et residentide poolt välismaal teenitud tulu (kreeditkäive) kasvas kiiremini kui mitteresidentide poolt Eestis teenitud tulu (deebetkäive). Nende kasv oli vastavalt 21% ja 4% võrreldes 2005. aasta sama kvartaliga. Eesti maksebilansi tulukontot mõjub oluliselt reinvesteeringut tulu, millega ei

Tabel 18. Tulu

	Sissevool		Väljavool		Saldo	
	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)	Maht (mln kr)	Muut võrreldes eelmise perioodiga (%)
I kv 2002	646,3	-38,0	2 142,8	-20,2	-1 496,5	-9,1
II kv 2002	771,6	19,4	2 033,8	-5,1	-1 262,2	-15,7
III kv 2002	1 248,0	61,7	2 190,6	7,7	-942,6	-25,3
IV kv 2002	705,4	-43,5	2 395,2	9,3	-1 689,8	79,3
2002 kokku	3 371,3	11,6	8 762,4	10,6	-5 391,1	10,1
I kv 2003	644,6	-8,6	2 036,8	-15,0	-1 392,2	-17,6
II kv 2003	1 001,4	55,4	2 535,0	24,5	-1 533,6	10,2
III kv 2003	1 139,2	13,8	3 307,4	30,5	-2 168,2	41,4
IV kv 2003	664,3	-41,7	2 945,6	-10,9	-2 281,3	5,2
2003 kokku	3 449,5	2,3	10 824,8	23,5	-7 375,3	36,8
I kv 2004	647,7	-2,5	2 601,8	-11,7	-1 954,1	-14,3
II kv 2004	1 238,8	91,3	3 002,1	15,4	-1 763,3	-9,8
III kv 2004	1 912,0	54,3	3 081,2	2,6	-1 169,2	-33,7
IV kv 2004	1 686,0	-11,8	4 750,2	54,2	-3 064,2	162,1
2004 kokku	5 484,5	59,0	13 435,3	24,1	-7 950,8	7,8
I kv 2005	1 579,8	-6,3	4 074,6	-14,2	-2 494,9	-18,6
II kv 2005	1 837,0	16,3	4 813,4	18,1	-2 976,4	19,3
III kv 2005	2 773,0	51,0	4 612,9	-4,2	-1 839,9	-38,2
IV kv 2005	2 273,2	-18,0	3 691,4	-20,0	-1 418,2	-22,9
2005 kokku	8 463,0	54,3	17 192,3	28,0	-8 729,3	9,8
I kv 2006	2 322,3	2,2	4 697,8	27,3	-2 375,5	67,5
II kv 2006	2 986,0	28,6	5 680,0	20,9	-2 694,1	13,4
III kv 2006	3 365,9	12,7	4 798,0	-15,5	-1 432,0	-46,8

Joonis 8. Tulukonto (mld kr)

kaasne reaalselt rahaliikumist. Jättes tulukontost välja reinvesteeritud tulu, ei olnud tulukonto mitte puudujäägiga, vaid ligi 0,6 mld kroonise ülejäägiga (vt tabel 19).

Tulu sissevool oli 3,4 mld krooni. Eelkõige kasvas tööjõutulu, mis suurenes kolmveerandi võrra (vt tabel 20). Tulukonto teise olulise komponendi, investeerimistulu sissevool jäi eelmise aasta sama kvartali tasemele. Tulu sissevoolust 42% hõlmas tööjõutulu ning ülejäänud investeerimistulu. 87% tulust saadi ELi liikmesriikidest (vt tabel 21). Eesti residentid said tööjõutulu põhiliselt Soomes (41% tööjõutulu sissevoolust), Ühendkuningriigis (17%), Iirimaa (12%) ja Rootsis (10%).

Investeerimistulu sissevoolust 68% moodustas otseinvesteeringutulu, millest omakorda ligi 90% oli reinvesteeritud tulu. Ülejäänud tulu teeniti portfelli- ja muudelt investeeringutelt (vastavalt 20% ja 12%). Residentid teenisid investeerimistulu peamiselt Lätis ja Leedus (57%), väiksemas mahu ka Venemaal ja Saksamaal.

Tabel 19. Tulu saldo struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
Tööjõutulu	660,9	1 038,7	1 143,1	-35,9	-38,6	-79,8	10,1	73,0
Investeerimistulu	-2 500,7	-3 732,8	-2 575,1	135,9	138,6	179,8	-31,0	3,0
Tulu otseinvesteeringutelt	-2 359,2	-3 179,1	-2 366,5	128,2	118,0	165,3	-25,6	0,3
tulu aktsia-/osakapitalilt	-2 296,3	-3 055,6	-2 208,0	124,8	113,4	154,2	-27,7	-3,8
reinvesteeritud tulu	-2 020,4	-1 742,9	-1 999,9	109,8	64,7	139,7	14,7	-1,0
dividendid	-275,9	-1 312,7	-208,2	15,0	48,7	14,5	-84,1	-24,5
tulu võlgadelt (intressid)	-62,9	-123,5	-158,4	3,4	4,6	11,1	28,3	151,8
Tulu portfelliinvesteeringutelt	41,4	-70,6	201,5	-2,3	2,6	-14,1	-385,4	386,7
Tulu muudelt investeeringutelt	-183,0	-483,1	-410,2	9,9	17,9	28,6	-15,1	124,2
Tulukonto kokku	-1 839,9	-2 694,1	-1 432,0	100,0	100,0	100,0	-46,8	-22,2

Tabel 20. Tulu sissevool Eestisse

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
Tööjõutulu	811,7	1 248,8	1 425,1	29,3	41,8	42,3	14,1	75,6
Investeeringutulu	1 961,3	1 737,2	1 940,8	70,7	58,2	57,7	11,7	-1,0
Tulu otseinvesteeringutelt	1 422,9	1 150,8	1 325,3	51,3	38,5	39,4	15,2	-6,9
tulu aktsia-/osakapitalilt	1 345,9	1 065,7	1 222,2	48,5	35,7	36,3	14,7	-9,2
reinvesteeringutelt	1 306,7	765,2	1 180,8	47,1	25,6	35,1	54,3	-9,6
dividendid	39,2	300,5	41,3	1,4	10,1	1,2	-86,3	5,4
tulu võlgadelt (intressid)	77,0	85,2	103,1	2,8	2,9	3,1	21,0	33,9
Tulu portfelliinvesteeringutelt	267,1	354,8	394,9	9,6	11,9	11,7	11,3	47,8
Tulu muudelt investeeringutelt	271,3	231,5	220,6	9,8	7,8	6,6	-4,7	-18,7
Tulu sissevool kokku	2 773,0	2 986,0	3 365,9	100,0	100,0	100,0	12,7	21,4

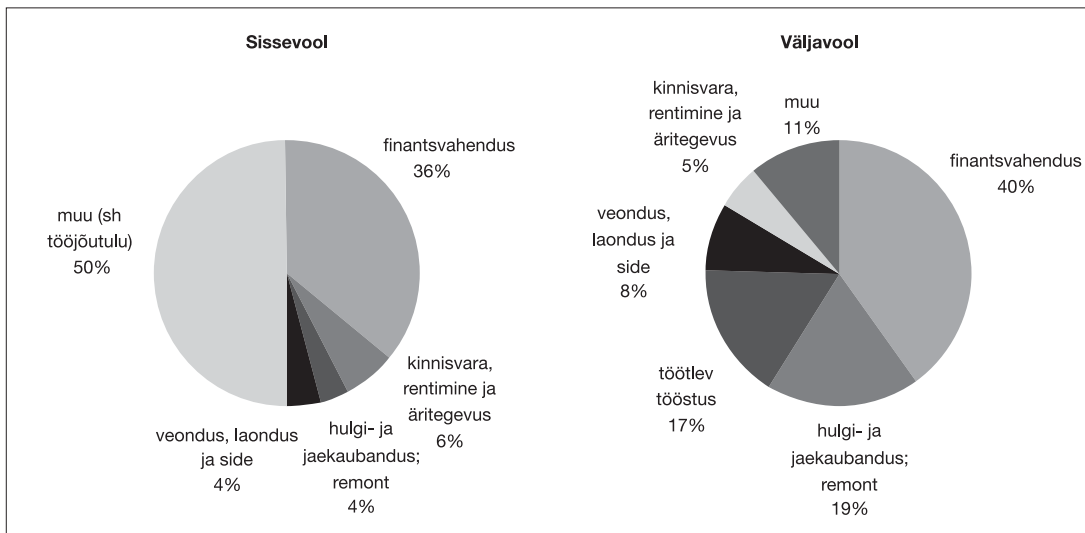
Tabel 21. Tulu riikide ühenduste järgi 2006. aasta III kvartalis

	Sissevool				Väljavool		
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2006 / III kv 2005		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Muut (%), III kv 2006 / III kv 2005
EL-25	2 922,1	86,8	16,0	EL-25	4 494,5	93,7	9,8
Läti	771,8	22,9	107,6	Rootsi	1 972,9	41,1	19,2
Soome	611,0	18,2	93,4	Soome	1 718,7	35,8	21,2
Leedu	374,8	11,1	6,0	Ühendkuningriik	280,7	5,9	-18,7
Ühendkuningriik	262,5	7,8	17,2	Saksamaa	235,7	4,9	25,1
SRÜ	217,9	6,5	119,8	SRÜ	53,8	1,1	-71,9
Venemaa	164,3	4,9	68,6	Venemaa	28,9	0,6	-86,4
Valgevene	40,9	1,2		Ukraina	23,9	0,5	-590,8
Muud	225,9	6,7	45,4	Muud	249,7	5,2	-23,9
USA	103,6	3,1	-6,2	USA	98,7	2,1	-30,6
offshore-piirkonnad	22,2	0,7	-91,4	offshore-piirkonnad	-90,5	-1,9	
Tulu sissevool kokku	3 365,9	100,0	21,4	Tulu väljavool kokku	4 798,0	100,0	4,0

Suurema osa residentide investeeringutest teenisid finantsvahenduse investorid (63%), mõningal määral ka kinnisvara, rentimise ja äritegevuse ning hulgi- ja jaekaubanduse investorid (vt joonis 9).

Tulu väljavool oli 4,8 mld krooni (vt tabel 22). ELi liikmesriikide osakaal selles oli 94%. Tulu väljavool toimus valdavalt investeeringutuluna (94%), ülejäänud tööjõutuluna. Kui investeeringutulu jäi 2005. aasta III kvartaliga võrreldes enam-vähem samale tasemele, siis Eestis teenitud tööjõutulust suurenes ligi kaks korda. Eestis teenitud tööjõult põhiliselt Soome (42%), Rootsi (18%), Poola ja Ukraina residentid.

Mitteresidentide poolt Eestis teenitud investeeringutest oli otseinvesteeringutulu osakaal veelgi kõrgem kui residentide investeeringutest – 82% – ning seegi oli ligi 90% ulatuses reinvesteeringutulu. 14% Eestis teenitud investeeringutest teeniti muudelt investeeringutelt ning 4% portfelliinvesteeringutelt. Eestis teenitud investeeringutelt põhiliselt Rootsi (43%) ja Soome (35%) investorid, väiksemal määral ka Ühendkuningriigi ja

Joonis 9. Tulu sisse- ja väljavool tegevusalati 2006. aasta III kvartalis

Tabel 22. Tulu väljavool Eestist

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)			Muut (%)	
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006	III kv 2006 / III kv 2005
Tööjõutulu	150,8	210,1	282,1	3,3	3,7	5,9	34,3	87,1
Investeeringutulu	4 462,0	5 470,0	4 515,9	96,7	96,3	94,1	-17,4	1,2
Tulu otseinvesteeringutelt	3 782,1	4 329,9	3 691,8	82,0	76,2	76,9	-14,7	-2,4
tulu aktsia-/osakapitalilt	3 642,2	4 121,2	3 430,2	79,0	72,6	71,5	-16,8	-5,8
reinvesteeringutelt	3 327,1	2 508,1	3 180,7	72,1	44,2	66,3	26,8	-4,4
dividendid	315,1	1 613,2	249,5	6,8	28,4	5,2	-84,5	-20,8
tulu võlgadelt (intressid)	139,9	208,6	261,5	3,0	3,7	5,5	25,4	86,9
Tulu portfelliinvesteeringutelt	225,6	425,5	193,4	4,9	7,5	4,0	-54,5	-14,3
Tulu muudelt investeeringutelt	454,3	714,7	630,7	9,8	12,6	13,1	-11,8	38,8
Tulu väljavool kokku	4 612,9	5 680,0	4 798,0	100,0	100,0	100,0	-15,5	4,0

Saksamaa investorid. Peamised tegevusalad, millelt mitteresidendid Eestis tulu teenisid, olid finantsvahendus (43%), hulgi- ja jaekaubandus (20%) ning töötlev tööstus (17%).

Jooksev- ja kapitaliülekanded⁴

Jooksevülekannete konto oli 2006. aasta III kvartalis vaid 67 mln kroonise ülejäägiga (vt tabel 23). Jooksevülekannete sissevool oli veidi üle 1,4 mld krooni, mis oli eelmise aasta III kvartaliga samas

⁴ Kuigi kapitaliülekanded kuuluvad IMFi meetodika kohaselt kapitali- ja finantskonto koosseisu, on neid käesolevas analüüsis käsitletud koos jooksevülekannetega. Euroopa Liidu struktuurifondidest Eestile osutatud välisabi jaotamine jooksev- ja kapitaliülekanneteks ei ole selgelt eristatav ja tugineb seetõttu Rahandusministeeriumi ja Põllumajandusministeeriumi ning Eesti Panga ekspertide hinnangutele (vastavalt struktuurifondide sihtotstarbele).

suurusjärgus. Valitsemissektori kaudu laekus raha 0,8 mld krooni ulatuses. Sellest suurema osa moodustas Euroopa Liidu tõukefondidest eraldatud välisabi ning ülejäänud oli käibe-, tulu- ja sotsiaalmaksu laekumine mitteresidentidelt. Muudele sektoritele tehti ülekandeid 0,6 mld krooni ulatuses. Neist üle poole olid ülekanded Euroopa Liidu riikidest, muu hulgas põllumajandussubsiidiumid Euroopa Liidu tõukefondidest. Jooksevülekannete väljavool oli pisut alla 1,4 mld krooni ja see jagunes võrdselt valitsemissektori ja muude sektorite vahel. Valitsemissektori ülekannetest 67% moodustasid kohustuslikud maksed ELi eelarvesse, ülejäänud oli peamiselt käibemaksu tagastamine. Muude sektorite ülekandeid tehti samuti valdavalt Euroopa Liidu riikidesse. Suuremad rahasaajad olid Soome, Saksamaa ja Rootsi.

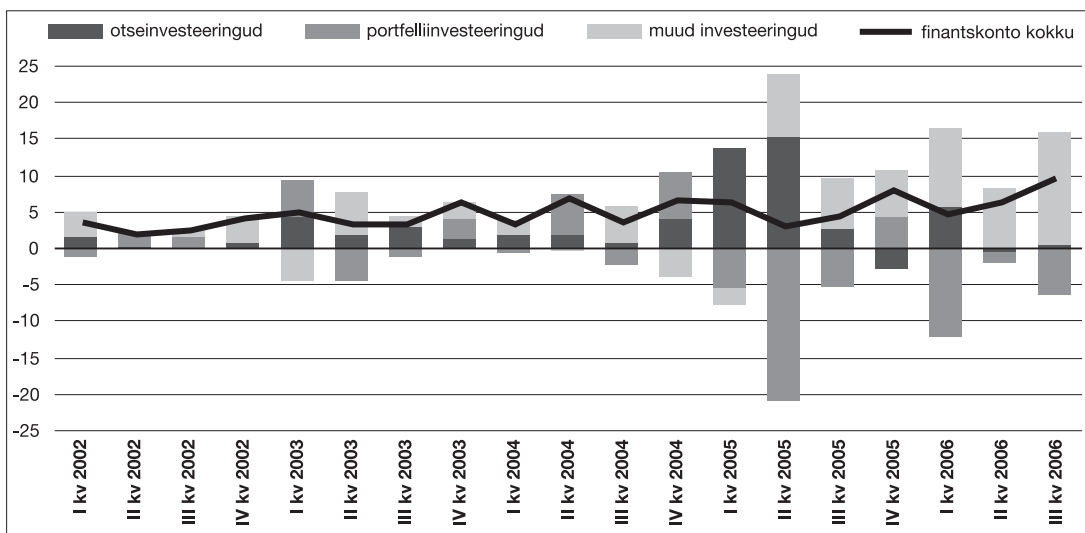
Kapitaliülekannete saldo oli 0,3 mld krooni ulatuses positiivne. Eestisse tehtud kapitaliülekanded koosnesid põhiliselt Euroopa Liidu toetustest nii valitsemissektorile kui ka muudele sektoritele mitmesuguste infrastruktuuriobjektide rajamiseks.

Tabel 23. Jooksev- ja kapitaliülekanded riikide ühenduste järgi (mln kr)

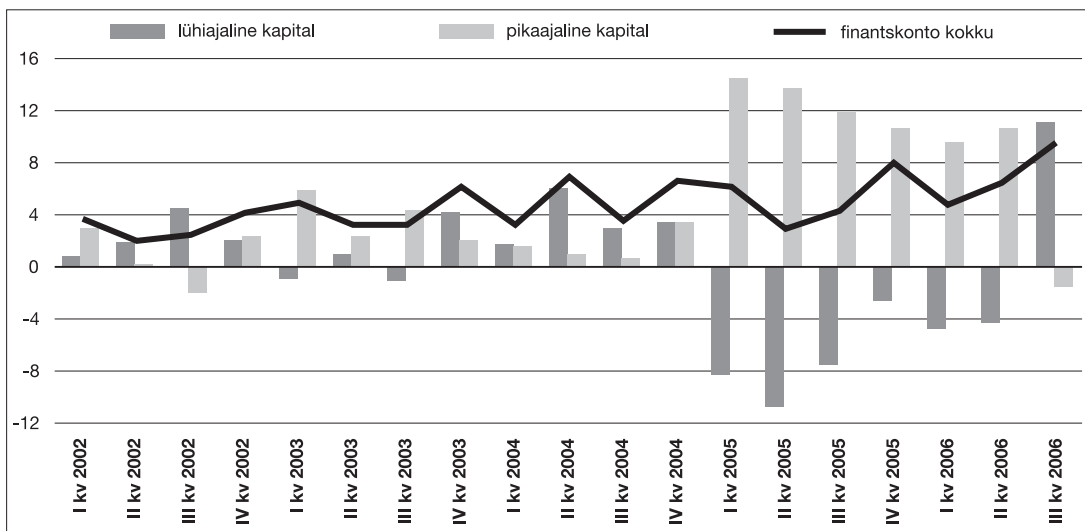
	Saadud			Makstud			Saldo		
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006
Jooksevülekanded	1 350,4	1 846,6	1 418,2	1 178,8	1 346,2	1 351,0	171,6	500,4	67,2
valitsemissektor	762,1	996,5	792,1	725,9	672,0	660,3	36,2	324,5	131,8
EL-25	649,1	855,1	612,8	718,2	664,1	648,3	-69,1	191,0	-35,6
SRÜ	100,8	115,8	110,3	0,8	1,2	2,2	99,9	114,6	108,1
ülejäänud riigid	12,3	25,7	69,1	6,9	6,7	9,8	5,4	19,0	59,2
muud sektorid	588,3	850,1	626,1	452,9	674,2	690,6	135,4	175,9	-64,5
EL-25	424,1	721,9	360,5	363,0	538,2	585,4	61,1	183,7	-224,8
SRÜ	11,6	26,2	71,8	24,2	37,1	25,5	-12,6	-10,9	46,3
ülejäänud riigid	152,6	102,0	193,8	65,6	98,9	79,8	87,0	3,1	114,0
Kapitaliülekanded	194,1	980,3	327,3	13,4	62,1	19,8	180,7	918,3	307,6
valitsemissektor	166,6	777,7	279,0	0,0	0,1	0,6	166,6	777,7	278,4
muud sektorid	27,4	202,6	48,4	13,4	62,0	19,2	14,1	140,6	29,2

FINANTSKONTO

Finantskonto⁵ ülejääk oli 2006. aasta III kvartalis 9,5 mld krooni. Väliskapitali sissevool toimus põhiliselt muude investeeringutena ning väiksemal määral otseinvesteeringutena. Finantskonto struktuurist annavad liikide ja tähtaegade järgi ülevaate joonised 10 ja 11.

Joonis 10. Muutused välisinvesteeringukapitali voogude struktuuris (mld kr)

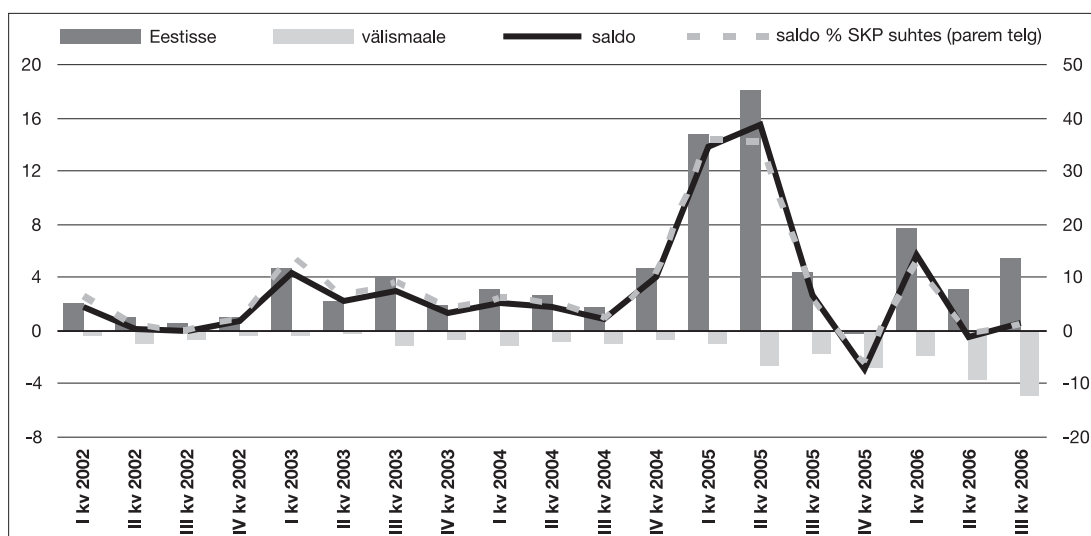

Joonis 11. Finantskonto tähtajaline struktuur (mld kr)

⁵ Reservarata.

Otseinvesteeringud

Otseinvesteeringute saldo kujunes 2006. aasta III kvartalis 0,6 mld krooni ulatuses positiivseks, moodustades 6% finantskonto ülejäägist. Mitteresidendid investeerisid Eestisse 5,5 mld krooni ja Eesti otseinvesteeringud välismaal kasvasid 4,9 mld krooni võrra (vt joonis 12).

Joonis 12. Otseinvesteeringud (mld kr)

Vastupidiselt eelmisele kvartalile, mil otseinvesteeringute sissevool jäi negatiivseks, oli otseinvesteeringute netovoog Eestisse III kvartalis taas positiivne. Välisinvestorite otseinvesteeringud kasvasid eelmise kvartaliga võrreldes 70%. Ligi kolm neljandikku sissevoolust tuli omakapitaliinvesteeringutest. Nii nagu eelmise aasta III kvartalis, kasvas ka 2006. aasta III kvartalis välismaiste omanike tulu 3,2 mld krooni. Suurimad kasumid teeniti finantsvahenduses, kaubanduses ja tööstuses. Muud kohustused välismaiste otseinvesteeringute ees kasvasid 2 mld krooni võrra. Pikaajalistest laenukohustustest moodustas krediidiasutuste allutatud laen järjekordselt suurema osa. Laenukapitali saldo kujunes positiivseks: pika- ja lühiajalist laenu saadi otseinvesteeringutest kokku 4,6 mld krooni eest ning nende tagasimaksete kogusumma oli 2,4 mld krooni (vt tabelid 24 ja 25).

Rootsi ja Soome investorid tegid 90% otseinvesteeringutest (vastavalt 53% ja 37%). Briti Neitsisaarte otseinvesteeringud vähenesid poole miljardi krooni võrra peamiselt seetõttu, et otseinvesteeringute võlgnevused kaupade või teenuste eest suurenesid. Euroopa liikmesriikide osatähtsus oli 99%, kusjuures 43% oli pärit euroala riikidest (vt joonis 13). 58% otseinvesteeringute sissevoolust investeeriti finantsvahendusse ning 22% ulatuses kasvasid otseinvesteeringud töötlevas tööstuses (vt joonis 14 ja tabel 26).

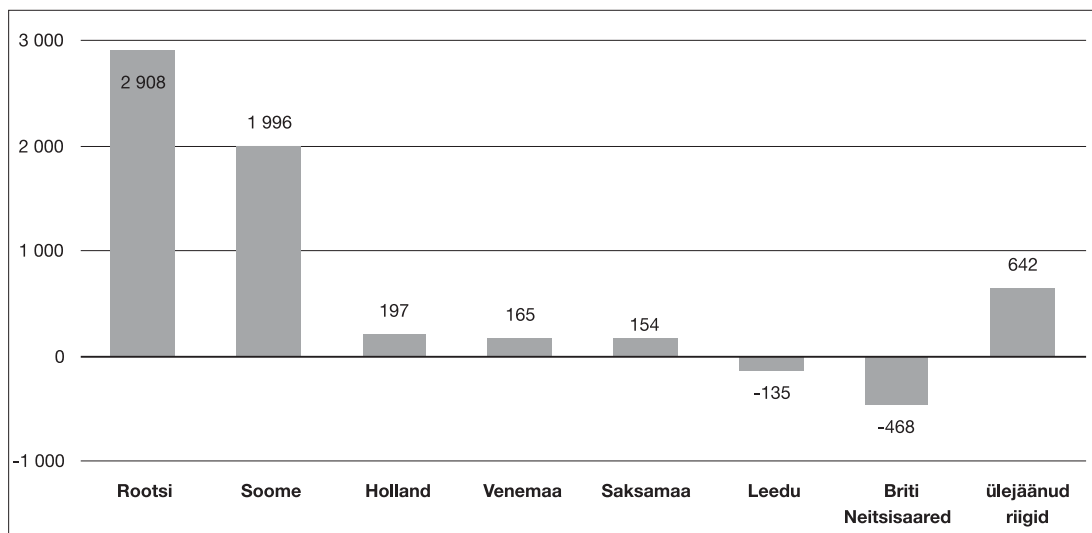
Eelmise kvartaliga võrreldes suurenesid otseinvesteeringud välismaale kolmandiku võrra. Omakapitali investeeringud kasvasid 4 mld krooni. Neljandiku investeeringute väljavoolust moodustas reinvesteeringute tulu, kusjuures suurimad kasumid teeniti finantsvahenduses. Neljandiku võrra kasvasid muud nõuded tütar- ja sidusettevõtjate ees, millest enamik moodustasid krediidiasutuste allutatud laenud. Välismaistele tütar- ja sidusettevõtjatele anti laenu 2,6 mld krooni eest ning tagasimaksed moodustasid 0,9 mld krooni (vt tabelid 27 ja 28).

Tabel 24. Eestisse tehtud otseinvesteeringute struktuur

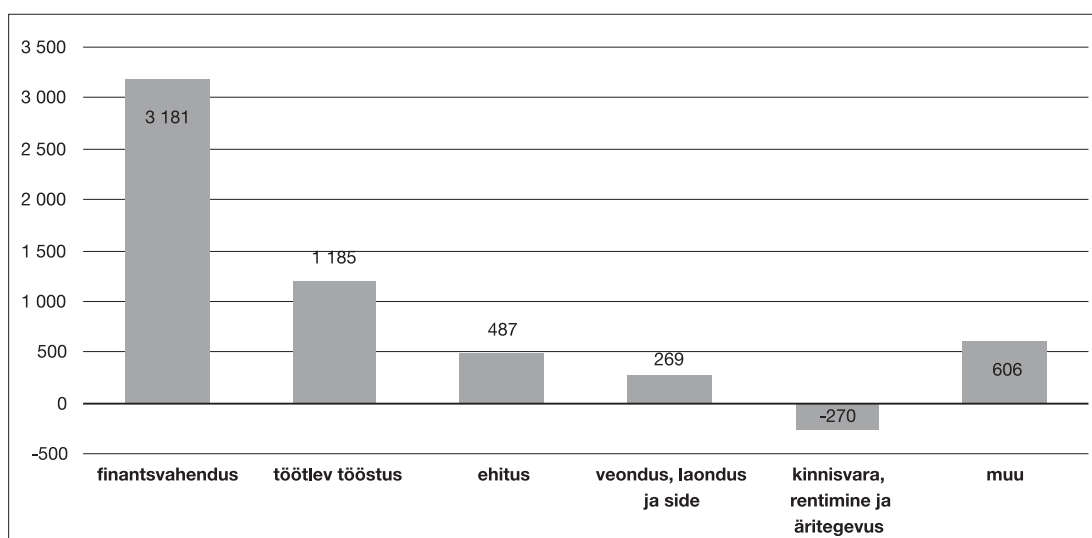
	Aksia-/osakapital		Reinvesteeritud tulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud Eestisse kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		
I kv 2002	554,7	27,3	1 087,8	53,5	-269,8	-13,3	661,7	32,5	2 034,4	100,0
II kv 2002	388,9	36,7	180,8	17,1	-14,3	-1,4	503,7	47,6	1 059,1	100,0
III kv 2002	49,3	7,5	439,0	67,0	-195,1	-29,8	362,3	55,3	655,5	100,0
IV kv 2002	-171,9	-16,4	1 662,7	158,2	-293,4	-27,9	-146,2	-13,9	1 051,2	100,0
2002 kokku	821,0	17,1	3 370,3	70,2	-772,6	-16,1	1 381,5	28,8	4 800,2	100,0
I kv 2003	2 320,8	49,7	1 299,8	27,8	-207,0	-4,4	1 259,1	26,9	4 672,7	100,0
II kv 2003	596,5	27,2	429,9	19,6	-167,7	-7,6	1 333,8	60,8	2 192,6	100,0
III kv 2003	1 799,7	44,4	2 474,1	61,1	-569,9	-14,1	346,4	8,6	4 050,3	100,0
IV kv 2003	612,9	31,4	2 202,9	113,0	-389,5	-20,0	-476,7	-24,4	1 949,7	100,0
2003 kokku	5 329,9	41,4	6 406,7	49,8	-1 334,0	-10,4	2 462,7	19,1	12 865,3	100,0
I kv 2004	1 075,1	35,1	1 728,9	56,4	-682,1	-22,2	944,8	30,8	3 066,7	100,0
II kv 2004	1 669,3	62,4	534,7	20,0	-775,4	-29,0	1 245,9	46,6	2 674,5	100,0
III kv 2004	695,7	38,1	2 077,5	113,9	-729,9	-40,0	-219,0	-12,0	1 824,3	100,0
IV kv 2004	1 198,5	26,2	3 648,4	79,8	733,4	16,0	-1 010,3	-22,1	4 570,0	100,0
2004 kokku	4 638,6	38,2	7 989,5	65,8	-1 454,0	-12,0	961,5	7,9	12 135,5	100,0
I kv 2005	12 614,1	85,9	2 748,4	18,7	-875,4	-6,0	191,6	1,3	14 678,6	100,0
II kv 2005	15 867,5	88,2	1 404,5	7,8	-450,3	-2,5	1 166,3	6,5	17 988,1	100,0
III kv 2005	314,5	7,3	3 327,1	77,4	-647,5	-15,1	1 302,5	30,3	4 296,6	100,0
IV kv 2005	-114,3	52,7	2 243,7	-1 034,4	-29,2	13,5	-2 317,1	1 068,3	-216,9	100,0
2005 kokku	28 681,8	78,1	9 723,7	26,5	-2 002,4	-5,4	343,3	0,9	36 746,4	100,0
I kv 2006	1 184,6	15,6	3 140,3	41,3	-411,0	-5,4	3 683,8	48,5	7 597,7	100,0
II kv 2006	304,3	9,7	2 508,1	80,1	-847,4	-27,1	1 165,4	37,2	3 130,4	100,0
III kv 2006	834,6	15,3	3 180,7	58,3	-580,6	-10,6	2 024,4	37,1	5 459,1	100,0

Tabel 25. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise otseinvesteeri suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	68,8	69,9	98,3	79,7	816,3	418,8	858,2	444,3
II kv 2003	97,0	75,1	321,8	195,9	1 044,2	509,4	1 354,0	1 336,8
III kv 2003	84,5	48,1	258,0	50,1	1 943,9	501,4	400,5	1 420,5
IV kv 2003	158,1	53,2	332,6	173,0	1 351,2	1 237,5	408,1	525,3
2003 kokku	408,4	246,3	1 010,7	498,7	5 155,6	2 667,1	3 020,9	3 726,9
I kv 2004	120,6	76,7	480,1	148,1	842,6	718,4	636,0	320,6
II kv 2004	189,2	105,7	528,8	220,4	1160	1004,9	670,3	289,3
III kv 2004	72,8	37,4	342,2	293,3	1285,2	1401,2	949,5	723,9
IV kv 2004	110,1	151,3	422,9	200,3	1 313,5	1 757,7	835,9	863,4
2004 kokku	492,7	371,2	1 774,1	862,1	4 601,5	4 882,2	3 091,7	2 197,2
I kv 2005	315,7	162,5	431,5	213,4	1 620,1	2 118,0	1 404,3	917,8
II kv 2005	213,3	115,9	373,2	306,4	1 174,3	1 111,9	1 294,0	1 089,4
III kv 2005	336,1	81,0	656,4	340,1	2 072,6	1 165,5	1 362,9	1 192,9
IV kv 2005	411,1	141,8	794,3	553,5	2 239,7	2 582,2	953,6	1 417,6
2005 kokku	1 276,3	501,3	2 255,5	1 413,4	7 106,6	6 977,6	5 014,8	4 617,7
I kv 2006	542,3	216,5	540,6	543,2	5 188,9	967,5	430,6	885,6
II kv 2006	505,4	132,8	621,4	584,7	2 246,9	1 618,1	714,0	842,1
III kv 2006	449,4	194,5	521,9	328,0	3 578,4	1 488,7	1 011,4	943,0

Joonis 13. Eestisse tehtud otseinvesteeringud riigiti 2006. aasta III kvartalis (mln kr)

Joonis 14. Eestisse tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2006. aasta III kvartalis (mln kr)

Tabel 26. Otseinvesteeringud Eestisse riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	II kv 2006	III kv 2006	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006
EL-25	3 106,7	5 385,6	99,2	98,7	73,4
SRÜ	261,7	169,4	8,4	3,1	-35,3
Ülejäänud riigid	-238,0	-95,9	-7,6	-1,8	-59,7
Kokku	3 130,4	5 459,1	100,0	100,0	74,4

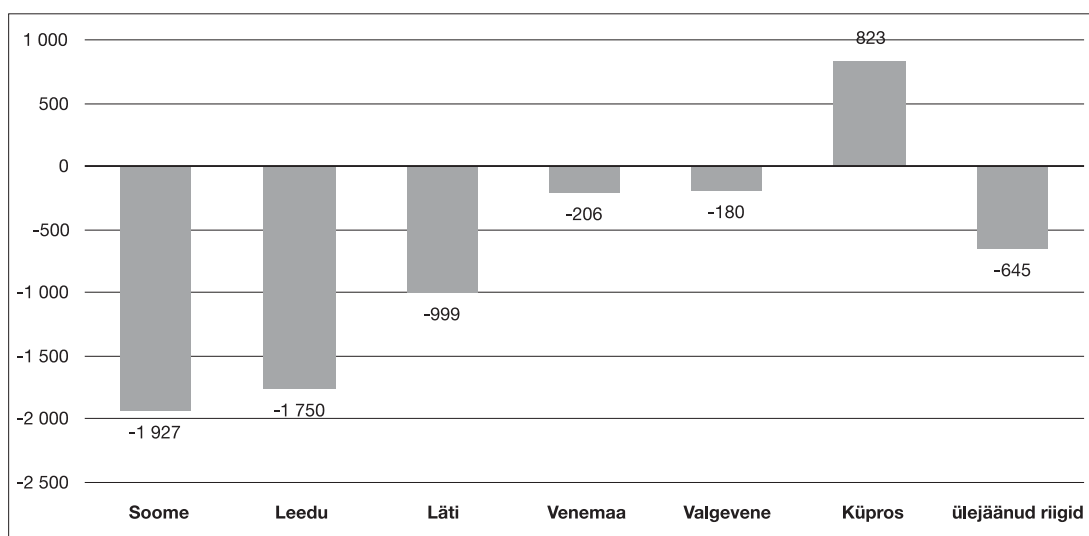
Tabel 27. Välismaale tehtud otseinvesteeringute struktuur

	Aksia-/osakapital		Reinvesteeringutulu		Muu kapital				Otseinvesteeringud välismaale kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Nõuded		Kohustused		Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
					Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)		
I kv 2002	-83,4	26,1	-82,7	25,9	-141,3	44,3	-11,9	3,7	-319,3	100,0
II kv 2002	-283,5	31,8	-50,6	5,7	-591,2	66,4	34,3	-3,8	-891,0	100,0
III kv 2002	-79,5	11,6	-384,8	56,1	-308,9	45,0	86,9	-12,7	-686,3	100,0
IV kv 2002	-457,5	156,8	-147,4	50,5	314,2	-107,7	-1,1	0,4	-291,8	100,0
2002 kokku	-903,9	41,3	-665,5	30,4	-727,2	33,2	108,2	-4,9	-2 188,4	100,0
I kv 2003	-80,7	29,4	-72,0	26,2	-193,2	70,4	71,6	-26,1	-274,3	100,0
II kv 2003	111,9	-51,2	-134,2	61,4	-321,8	147,3	125,7	-57,6	-218,4	100,0
III kv 2003	-282,9	26,3	-528,1	49,1	-228,7	21,3	-35,0	3,3	-1 074,7	100,0
IV kv 2003	-808,3	138,9	-7,1	1,2	97,9	-16,8	135,7	-23,3	-581,9	100,0
2003 kokku	-1 060,0	49,3	-741,4	34,5	-645,8	30,0	297,9	-13,9	-2 149,2	100,0
I kv 2004	-102,8	10,2	-67,0	6,6	-804,0	79,8	-34,1	3,4	-1 007,9	100,0
II kv 2004	-1 458,4	174,8	526,5	-63,1	112,6	-13,5	-15,3	1,8	-834,5	100,0
III kv 2004	-508,9	51,5	-927,3	93,8	92,3	-9,3	354,9	-35,9	-988,9	100,0
IV kv 2004	-105,2	18,9	-451,9	81,1	165,0	-29,6	-165,2	29,6	-557,3	100,0
2004 kokku	-2 175,2	64,2	-919,6	27,1	-434,2	12,8	140,3	-4,1	-3 388,6	100,0
I kv 2005	-423,5	47,5	-361,8	40,6	-69,7	7,8	-37,2	4,2	-892,2	100,0
II kv 2005	-2 570,5	101,6	351,1	-13,9	-429,3	17,0	118,9	-4,7	-2 529,8	100,0
III kv 2005	-441,4	26,9	-1 306,7	79,6	-59,6	3,6	165,6	-10,1	-1 642,1	100,0
IV kv 2005	-1 779,1	66,8	-613,3	23,0	-375,0	14,1	104,2	-3,9	-2 663,2	100,0
2005 kokku	-5 214,5	67,5	-1 930,8	25,0	-933,5	12,1	351,5	-4,5	-7 727,3	100,0
I kv 2006	-374,5	20,5	-640,6	35,0	-843,7	46,1	28,0	-1,5	-1 830,7	100,0
II kv 2006	-2 075,5	57,1	-765,2	21,0	-1 031,7	28,4	237,3	-6,5	-3 635,2	100,0
III kv 2006	-2 838,1	58,1	-1 180,8	24,2	-1 212,5	24,8	348,4	-7,1	-4 883,1	100,0

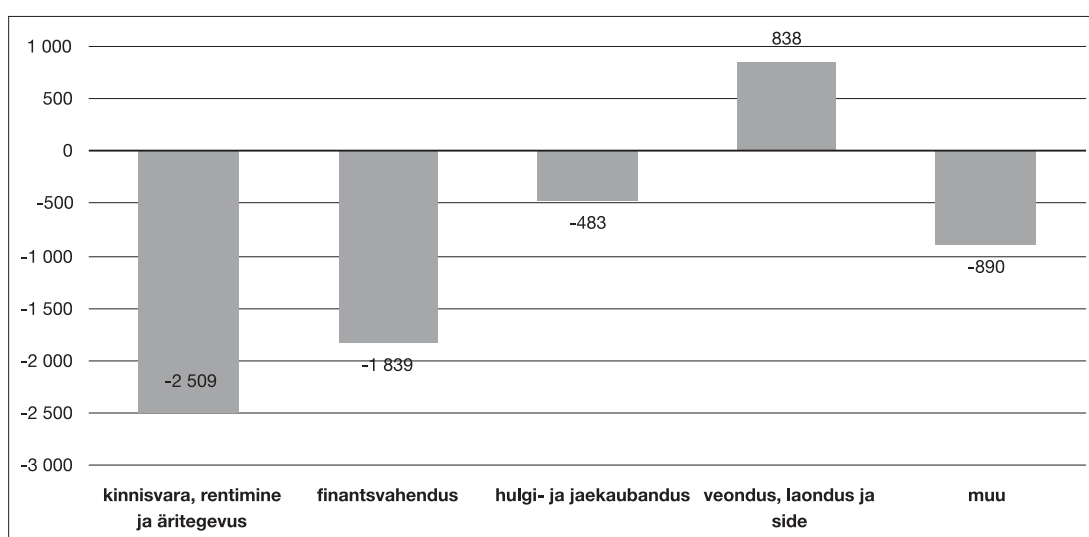
Tabel 28. Laenukapitali nõuded ja kohustused välismaise tütar-/sidusettevõtja suhtes (mln kr)

	Nõuded				Kohustused			
	Pikaajalised		Lühiajalised		Pikaajalised		Lühiajalised	
	Andmine	Tagastamine	Andmine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine	Saamine	Tagastamine
I kv 2003	244,9	62,1	54,7	107,5	1,3	1,2	8,4	5,8
II kv 2003	233,3	73,8	131,7	78,4	1,5	0	38,4	22,1
III kv 2003	220,0	102,1	103,3	229,1	0,5	4,6	0,2	49,1
IV kv 2003	408,9	478,6	182,4	88,8	0,8	5,8	37,3	21,7
2003 kokku	1 107,1	716,6	472,1	503,8	4,0	11,6	84,3	98,8
I kv 2004	171,2	180,1	86,2	59,9	0,3	3,3	7,3	12,2
II kv 2004	212,9	575,3	444,8	37,8	7,8	25,2	15,8	17,5
III kv 2004	134,5	193,2	122,1	91	3,5	0,9	1,6	6,3
IV kv 2004	416,3	283,9	299,2	180,2	6,3	31,9	3,2	1,2
2004 kokku	934,9	1 232,5	952,3	368,9	17,9	61,3	27,9	37,1
I kv 2005	241,9	442,4	220,2	82,3	30,5	4,7	1,4	0,9
II kv 2005	378,6	224,3	649,7	312,3	29,7	2,5	2,2	7,9
III kv 2005	582,3	688,5	516,6	387,0	44,3	13,2	58,9	0,5
IV kv 2005	941,2	343,6	324,0	325,8	5,2	40,4	42,4	15,6
2005 kokku	2 144,0	1 698,8	1 710,6	1 107,4	109,7	60,8	104,9	25,0
I kv 2006	762,1	524,9	347,8	482,7	78,8	20,4	2,1	0,4
II kv 2006	860,0	291,4	340,9	523,4	0,6	51,4	2,9	0,4
III kv 2006	2 337,0	619,9	276,4	260,7	20,3	39,3	3,9	4,0

40% välismaale tehtud otseinvesteeringutest läks Soome, millele järgnesid Leedu (36%) ja Läti (21%; vt joonis 15). Pool otseinvesteeringute väljavoolust oli pärit kinnisvara, rentimise ja äritegevuse valdkonnast; finantsvahendus investeeris 38%. Euroopa Liitu paigutati 38% ning SRÜsse 11% otseinvesteeringutest (vt joonis 16 ja tabel 29).

Joonis 15. Välismaale tehtud otseinvesteeringud riigiti 2006. aasta III kvartalis (mln kr)

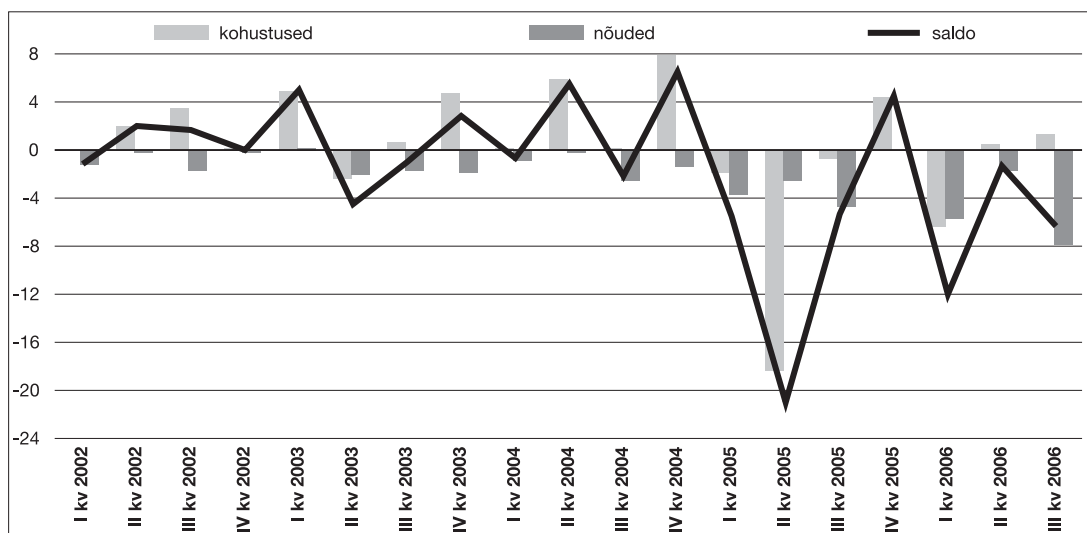
Joonis 16. Välismaale tehtud otseinvesteeringud tegevusalati 2006. aasta III kvartalis (mln kr)

Tabel 29. Otseinvesteeringud välismaale riikide ühenduste järgi

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)		Muut (%)
	II kv 2006	III kv 2006	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2006 / II kv 2006
EL-25	-3 542,0	-3 993,1	97,4	81,8	12,7
SRÜ	96,9	-556,4	-2,7	11,4	-674,2
Ülejäänud riigid	-190,1	-333,6	5,2	6,8	75,5
Kokku	-3 635,2	-4 883,1	100,0	100,0	34,3

Portfelliinvesteeringud

Portfelliinvesteeringute netoväljavool oli 2006. aasta III kvartalis 6,4 mld krooni, mis tulenes peamiselt valitsemissektori, krediidasutuste ja muu sektori ettevõtete tehtud investeeringutest võlaväärtpaberitesse (vt joonis 17 ja tabel 30).

Joonis 17. Portfelliinvesteeringud (mld kr)

Tabel 30. Portfelliinvesteeringud väärtpaberi liigi ja majandussektori järgi (mln kr)

	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006
Omandiväärtpaberid	-1 467,8	-1 044,8	-860,5	842,0	329,1	1 288,5	-625,8	-715,7	428,0
keskpank									
valitsemissektor	-0,4	56,7	-250,5				-0,4	56,7	-250,5
krediidasutused	-65,2	99,3	-35,6	-38,4	2,3		-103,6	101,6	-35,6
muud sektorid	-1 402,2	-1 200,7	-574,3	880,4	326,8	1 288,5	-521,8	-873,9	714,2
Võlaväärtpaberid	-3 141,6	-680,2	-6 905,5	-1 564,2	103,1	61,0	-4 705,8	-577,1	-6 844,5
keskpank									
valitsemissektor	-2 073,0	-23,9	-4 563,6	20,0	-65,2	19,3	-2 053,0	-89,1	-4 544,3
krediidasutused	-99,9	-100,2	-1 491,0	-2 000,9	49,7	0,3	-2 100,8	-50,5	-1 490,7
muud sektorid	-968,7	-556,1	-851,0	416,7	118,6	41,4	-552,0	-437,5	-809,6
Kokku	-4 609,4	-1 725,0	-7 766,0	-722,2	432,3	1 349,5	-5 331,6	-1 292,7	-6 416,5

Portfelliinvesteeringute kohustused suurenesid 2006. aasta III kvartalis 1,35 mld krooni võrra, millest omandiväärtpaberite kohustused suurenesid 1,29 mld ning võlaväärtpaberite kohustused 61 mln krooni võrra (vt tabel 31). Kohustused kasvasid peamiselt muu sektori ettevõtete omandiväärtpaberite kohustuste suurenemise tõttu. Riigiti suurenesid portfelliinvesteeringute kohustused enim Ameerika Ühendriikide, Leedu, Soome ja Läti ees (vt tabel 32 ja joonis 18).

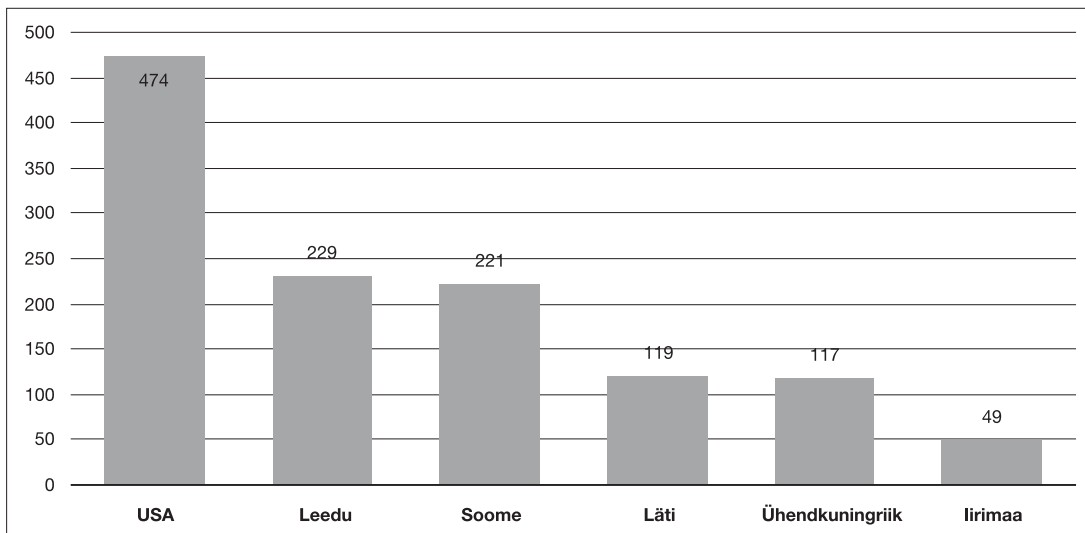
Portfelliinvesteeringute nõuded kasvasid vaadeldaval perioodil 7,8 mld krooni võrra, seejuures omandiväärtpaberite osas 860 mln krooni ja võlaväärtpaberite osas koguni 6,9 mld krooni võrra (vt tabel 33). Mitteresidentide emiteeritud võlaväärtpaberitesse investeeris peamiselt valitsemissektor kogusummas 4,6 mld krooni. Järgnesid krediidasutused ja muu sektori ettevõtted, kogusummas vastavalt 1,5 mld krooni ja 851 mln krooni. Riikide lõikes investeerisid residendid enim Belgiasse, Austriasse, Hollandisse ja Soome (vt joonis 19).

Tabel 31. Portfelliinvesteeringute kohustuste struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2002	299,2	1 159,7	-273,4	-1 059,7	25,8	100,0
II kv 2002	517,0	25,3	1 528,6	74,7	2 045,6	100,0
III kv 2002	-103,6	-3,0	3 530,2	103,0	3 426,6	100,0
IV kv 2002	199,6	156,8	-72,3	-56,8	127,3	100,0
2002 kokku	912,2	16,2	4 713,1	83,8	5 625,3	100,0
I kv 2003	83,9	1,7	4 763,5	98,3	4 847,5	100,0
II kv 2003	733,8	-30,4	-3 147,4	130,4	-2 413,6	100,0
III kv 2003	563,1	89,2	68,0	10,8	631,1	100,0
IV kv 2003	146,1	3,1	4 572,1	96,9	4 718,2	100,0
2003 kokku	1 526,9	19,6	6 256,2	80,4	7 783,2	100,0
I kv 2004	147,3	169,9	-60,5	-69,8	86,7	100,0
II kv 2004	459,6	8,0	5 293,4	92,0	5 753,1	100,0
III kv 2004	707,1	339,8	-499,0	-239,8	208,1	100,0
IV kv 2004	891,3	11,4	6 939,1	88,6	7 830,4	100,0
2004 kokku	2 205,3	15,9	11 673,0	84,1	13 878,3	100,0
I kv 2005	-9 703,8	515,0	7 819,5	-415,0	-1 884,2	100,0
II kv 2005	-10 127,2	55,1	-8 256,0	44,9	-18 383,2	100,0
III kv 2005	842,0	-116,6	-1 564,2	216,6	-722,2	100,0
IV kv 2005	2 809,3	63,9	1 586,1	36,1	4 395,4	100,0
2005 kokku	-16 179,7	97,5	-414,6	2,5	-16 594,2	100,0
I kv 2006	-29,0	0,5	-6 327,5	99,5	-6 356,5	100,0
II kv 2006	329,1	76,1	103,1	23,8	432,3	100,0
III kv 2006	1 288,5	95,5	61,0	4,5	1 349,5	100,0

Tabel 32. Portfelliinvesteeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2006. aasta III kvartalis

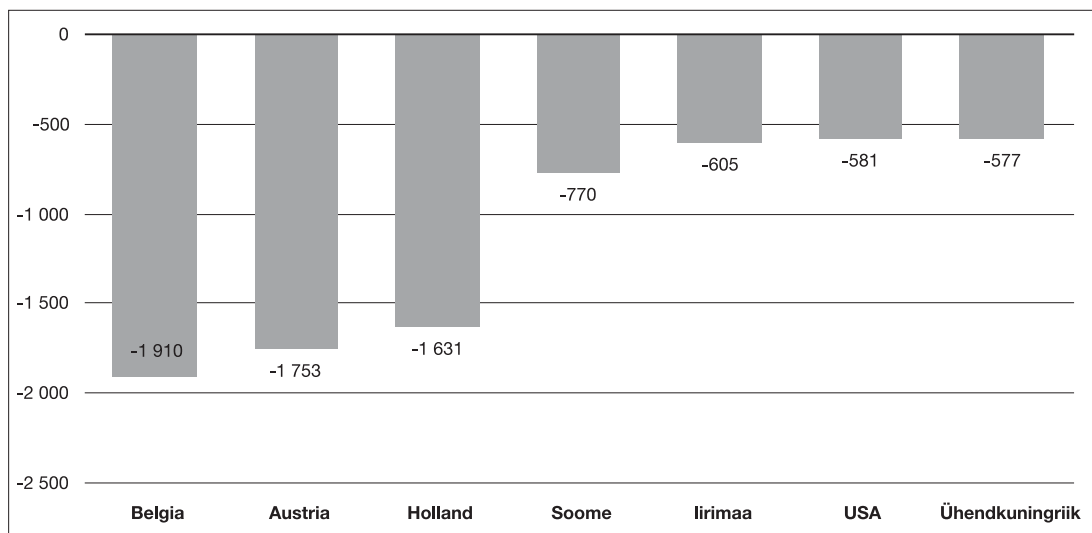
	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-25	-7 182,2	789,6	92,5	58,5
SRÜ	-282,9	13,5	3,6	1,0
Ülejäänud riigid	-300,9	546,4	3,9	40,5
Kokku	-7 766,0	1 349,5	100,0	100,0

Joonis 18. Portfelliinvesteeringute kohustuste kasv riigiti 2006. aasta III kvartalis (mln kr)

Tabel 33. Portfelliinvesteeringute nõuete struktuur

	Omandiväärtpaberid		Võlaväärtpaberid		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2002	-5,4	0,5	-1 155,4	99,5	-1 160,8	100,0
II kv 2002	74,5	-84,6	-162,6	184,6	-88,1	100,0
III kv 2002	-52,4	3,0	-1 678,8	97,0	-1 731,2	100,0
IV kv 2002	-7,6	3,7	-195,2	96,3	-202,8	100,0
2002 kokku	9,1	-0,3	-3 192,0	100,3	-3 182,9	100,0
I kv 2003	-124,5	-65,6	314,2	165,6	189,7	100,0
II kv 2003	-263,4	12,7	-1 811,4	87,3	-2 074,8	100,0
III kv 2003	-199,0	12,3	-1 424,9	87,7	-1 623,9	100,0
IV kv 2003	-442,0	24,0	-1 400,6	76,0	-1 842,6	100,0
2003 kokku	-1 028,9	19,2	-4 322,7	80,8	-5 351,6	100,0
I kv 2004	-441,6	57,5	-326,2	42,5	-767,8	100,0
II kv 2004	-565,5	307,7	381,7	-207,7	-183,8	100,0
III kv 2004	-544,6	22,3	-1 898,4	77,7	-2 443,0	100,0
IV kv 2004	-1 341,8	97,1	-39,4	2,9	-1 381,2	100,0
2004 kokku	-2 893,5	60,6	-1 882,3	39,4	-4 775,8	100,0
I kv 2005	-1 373,5	37,2	-2 319,0	62,8	-3 692,5	100,0
II kv 2005	-1 243,1	48,3	-1 332,6	51,7	-2 575,7	100,0
III kv 2005	-1 467,8	31,8	-3 141,6	68,2	-4 609,4	100,0
IV kv 2005	-764,5	-1 289,2	823,8	1 389,2	59,3	100,0
2005 kokku	-4 848,9	44,8	-5 969,4	55,2	-10 818,3	100,0
I kv 2006	-1 243,2	22,1	-4 375,5	77,9	-5 618,7	100,0
II kv 2006	-1 044,8	60,6	-680,2	39,4	-1 725,0	100,0
III kv 2006	-860,5	11,1	-6 905,5	88,9	-7 766,0	100,0

Joonis 19. Portfelliinvesteeringute nõuete kasv riigiti 2006. aasta III kvartalis (mln kr)

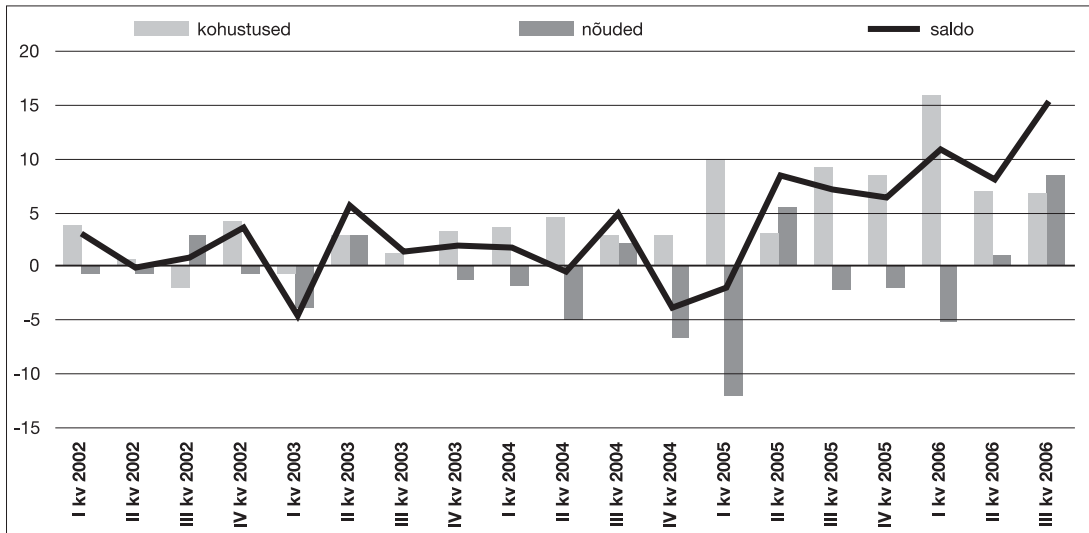
Muud investeeringud

Muude investeeringute netosissevool ulatus III kvartalis 15,4 mld kroonini. See tulenes peamiselt mitte-residentide hoiuste kasvust Eesti krediitiasutustes ning Eesti krediitiasutuste hoiuste nõuete kahanemisest (vt tabel 34 ja joonis 20).

Muude investeeringute kohustused kasvasid kokku 6,9 mld krooni võrra (vt tabel 35). Kõige rohkem suurendas kohustusi hoiuste kasv 5 mld krooniga, järgnesid kaubanduskrediidiga seotud kohustused 1,1 mld, laenukohustused 379 mln ning muu kapitali kohustused 321 mln krooniga. Krediitiasutuste lühiajaliste laenude kohustused suurenesid 6,3 mld krooni võrra, samas kui nende pikaajaliste laenude kohustused vähenesid 2,9 mld krooni võrra. Riigiti kasvasid muu investeeringukapitali kohustused enim Soome, Rootsi ja Venemaa ees, riikide ühenduste lõikes aga Euroopa Liidu riikide ees (vt joonis 21 ja tabel 36).

Tabel 34. Muud investeeringud tähtaja järgi (mln kr)

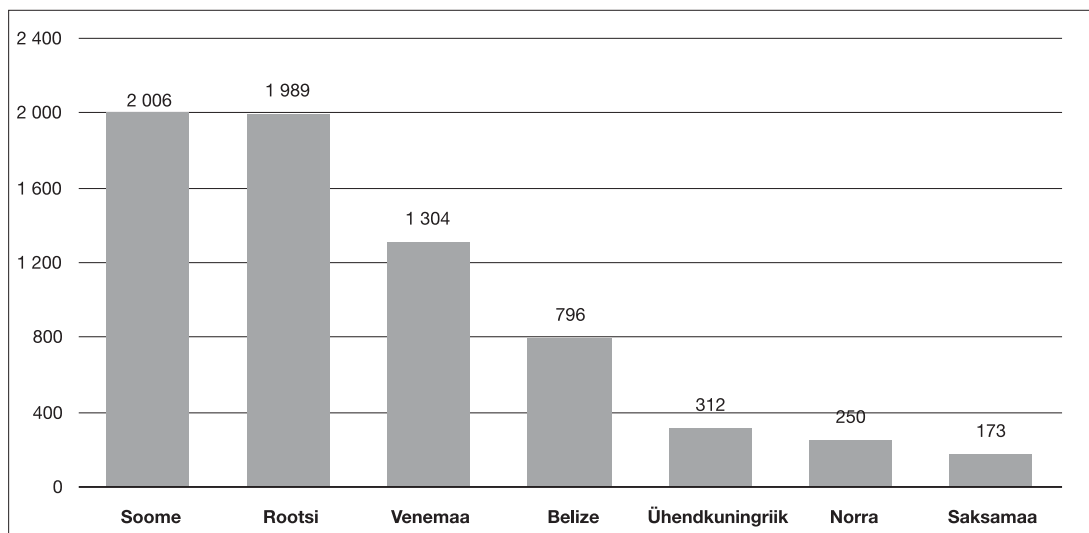
	Nõuded			Kohustused			Saldo		
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006
Pikaajaline kapital	3 096,4	-1 547,0	-279,8	6 055,0	12 727,2	-1 818,6	9 151,4	11 180,2	-2 098,4
keskpank									
valitsemissektor	-40,6	0,0	-40,6	-12,7	-35,8	41,4	-53,3	-35,8	0,8
krediitiasutused	4 282,6	-970,6	-98,9	5 818,2	11 904,7	-2 901,4	10 100,8	10 934,1	-3 000,3
muud sektorid	-1 145,6	-576,4	-140,3	249,5	858,3	1 041,4	-896,1	281,9	901,1
Lühiajaline kapital	-5 224,2	2 644,5	8 825,2	3 164,7	-5 680,0	8 673,7	-2 059,5	-3 035,5	17 498,9
keskpank				69,9	-3,8	-20,9	69,9	-3,8	-20,9
valitsemissektor	-9,6	-469,8	431,9						
krediitiasutused	-2 803,4	5 062,8	9 765,4	2 554,6	-8 038,3	6 275,7	-248,8	-2 975,5	16 041,1
muud sektorid	-2 411,2	-1 948,5	-1 372,1	540,2	2 362,1	2 418,9	-1 871,0	413,6	1 046,8
Kokku	-2 127,8	1 097,5	8 545,4	9 219,7	7 047,2	6 855,1	7 091,9	8 144,7	15 400,5

Joonis 20. Muud investeeringud (mld kr)

Tabel 35. Muude investeeringute kohustuste struktuur

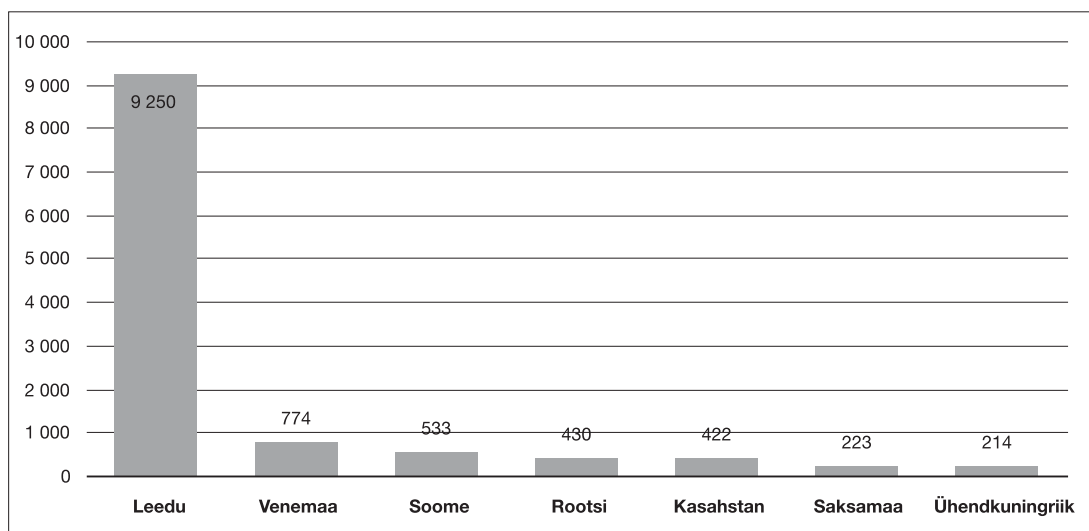
	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoised		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2002	160,2	4,2	2 313,4	60,6	1 340,0	35,1	3,0	0,1	3 816,6	100,0
II kv 2002	877,2	155,9	-1 821,3	-323,6	775,3	137,8	731,6	130,0	562,8	100,0
III kv 2002	1 049,1	-54,9	-1 911,0	100,0	-760,9	39,8	-287,7	15,1	-1 910,5	100,0
IV kv 2002	-1 305,4	-30,6	3 382,2	79,3	2 409,1	56,5	-221,5	-5,2	4 264,4	100,0
2002 kokku	781,1	11,6	1 963,3	29,2	3 763,5	55,9	225,4	3,3	6 733,3	100,0
I kv 2003	44,5	-7,2	201,0	-32,4	-305,6	49,2	-560,9	90,3	-621,0	100,0
II kv 2003	502,9	17,5	1 162,6	40,5	1 139,1	39,7	63,7	2,2	2 868,3	100,0
III kv 2003	-684,1	-53,3	1 152,3	89,8	1 300,6	101,4	-485,9	-37,9	1 282,9	100,0
IV kv 2003	21,0	0,7	703,7	22,0	2 453,8	76,7	22,8	0,7	3 201,3	100,0
2003 kokku	-115,7	-1,7	3 219,6	47,8	4 587,9	68,2	-960,3	-14,3	6 731,5	100,0
I kv 2004	-41,7	-1,2	1 652,4	46,4	1 833,4	51,5	116,2	3,3	3 560,3	100,0
II kv 2004	1 108,1	24,6	32,5	0,7	3 418,3	75,7	-45,6	-1,0	4 513,3	100,0
III kv 2004	-159,1	-5,7	1 316,7	47,1	1 305,0	46,6	335,1	12,0	2 797,7	100,0
IV kv 2004	-282,1	-9,9	1 563,0	55,0	2 248,0	79,0	-685,1	-24,1	2 843,8	100,0
2004 kokku	625,2	4,6	4 564,6	33,3	8 804,7	64,2	-279,4	-2,0	13 715,1	100,0
I kv 2005	617,1	6,2	5 167,8	51,6	1 326,0	13,2	2 911,6	29,1	10 022,5	100,0
II kv 2005	1 104,0	36,5	1 517,3	50,2	2 694,0	89,0	-2 290,0	-75,7	3 025,3	100,0
III kv 2005	752,6	8,2	14 383,3	156,0	-5 790,8	-62,8	-125,6	-1,4	9 219,5	100,0
IV kv 2005	-857,0	-10,2	4 385,2	52,2	4 724,1	56,3	146,0	1,7	8 398,3	100,0
2005 kokku	1 616,7	5,3	25 453,6	83,0	2 953,3	9,6	642,0	2,1	30 665,6	100,0
I kv 2006	-708,9	-4,4	9 199,5	57,7	5 605,6	35,1	1 854,0	11,6	15 950,2	100,0
II kv 2006	1 148,7	16,3	2 085,8	29,6	5 183,6	73,6	-1 370,7	-19,5	7 047,3	100,0
III kv 2006	1 132,4	16,5	379,3	5,5	5 022,7	73,3	320,9	4,7	6 855,2	100,0

Joonis 21. Muude investeeringute kohustuste kasv riigiti 2006. aasta III kvartalis (mln kr)

Tabel 36. Muude investeeringute struktuur riikide ühenduste järgi 2006. aasta III kvartalis

	Maht (mln kr)		Osatähtsus (%)	
	Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
EL-25	9 145,3	4 594,8	107,0	67,0
SRÜ	1 293,2	1 485,2	15,1	21,7
Ülejäänud riigid	-1 893,0	775,2	-22,2	11,3
Kokku	8 545,5	6 855,2	100,0	100,0

Joonis 22. Muude investeeringute nõuete vähenemine riigiti 2006. aasta III kvartalis (mln kr)

Muude investeeringute nõuded kahanesid 2006. aasta III kvartalis 8,5 mld krooni (vt tabel 37). See oli tingitud hoiuste nõuete vähenemisest 9,5 mld krooni võrra. Laenu- ning kaubanduskrediidi nõuded kasvasid vastavalt 733 mln ja 235 mln krooni võrra. Riikide lõikes vähenesid muude investeeringute nõuded kõige rohkem Leedu suhtes, millele järgnesid Venemaa ja Soome (vt joonis 22). Laenukapitali nõuete ja kohustuste muutusest annab täpsema ülevaate tabel 38.

Tabel 37. Muude investeeringute nõuete struktuur

	Kaubanduskrediit		Laenud		Hoiused		Muu kapital		Kokku	
	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)	Maht (mln kr)	Osatähtsus (%)
I kv 2002	-22,8	3,2	-1 081,9	153,4	392,2	-55,6	7,2	-1,0	-705,3	100,0
II kv 2002	-208,2	31,0	1 540,6	-229,1	-1 413,1	210,1	-591,8	88,0	-672,5	100,0
III kv 2002	-464,6	-16,7	-329,0	-11,8	3 121,2	112,3	452,1	16,3	2 779,7	100,0
IV kv 2002	1 743,2	-246,6	-1 454,2	205,7	-1 357,7	192,1	361,9	-51,2	-706,8	100,0
2002 kokku	1 047,6	150,7	-1 324,5	-190,5	742,6	106,8	229,4	33,0	695,1	100,0
I kv 2003	-901,1	23,1	-6 337,1	162,2	3 367,7	-86,2	-35,8	0,9	-3 906,3	100,0
II kv 2003	-765,5	-26,9	2 349,2	82,7	1 353,3	47,6	-96,5	-3,4	2 840,5	100,0
III kv 2003	-31,6	-224,1	1 962,6	13 919,1	-612,6	-4 344,7	-1 304,3	-9 250,4	14,1	100,0
IV kv 2003	670,0	-54,3	-1 495,1	121,3	-1 899,0	154,0	1 491,2	-121,0	-1 232,9	100,0
2003 kokku	-1 028,2	45,0	-3 520,4	154,1	2 209,4	-96,7	54,6	-2,4	-2 284,6	100,0
I kv 2004	-161,9	9,2	-1 010,0	57,3	-374,9	21,3	-217,0	12,3	-1 763,8	100,0
II kv 2004	-571,9	11,6	-2 436,1	49,5	-490,6	10,0	-1 419,8	28,9	-4 918,4	100,0
III kv 2004	-91,7	-4,2	-1 300,1	-60,1	2 533,9	117,1	1 020,9	47,2	2 163,0	100,0
IV kv 2004	-206,5	3,1	-3 709,4	55,8	-3 213,5	48,3	479,7	-7,2	-6 649,7	100,0
2004 kokku	-1 032,0	9,2	-8 455,6	75,7	-1 545,1	13,8	-136,2	1,2	-11 168,9	100,0
I kv 2005	-832,8	6,9	-2 995,2	24,9	-3 745,7	31,1	-4 474,2	37,1	-12 047,9	100,0
II kv 2005	-757,4	-13,8	-3 446,7	-62,9	5 668,6	103,5	4 013,0	73,3	5 477,5	100,0
III kv 2005	-1 484,5	69,8	1 377,0	-64,7	-2 145,3	100,8	125,2	-5,9	-2 127,6	100,0
IV kv 2005	1 097,3	-54,6	8 900,2	-443,0	-12 029,1	598,8	22,7	-1,1	-2 008,9	100,0
2005 kokku	-1 977,4	18,5	3 835,3	-35,8	-12 251,5	114,4	-313,3	2,9	-10 706,9	100,0
I kv 2006	-709,9	13,8	-2 391,0	46,5	-1 594,6	31,0	-442,9	8,6	-5 138,4	100,0
II kv 2006	-1 896,5	-172,8	1 744,2	158,9	1 273,7	116,0	-23,8	-2,2	1 097,6	100,0
III kv 2006	-234,8	-2,7	-733,4	-8,6	9 488,0	111,0	25,7	0,3	8 545,5	100,0

Tabel 38. Laenukapitali nõuded ja kohustused (mln kr)

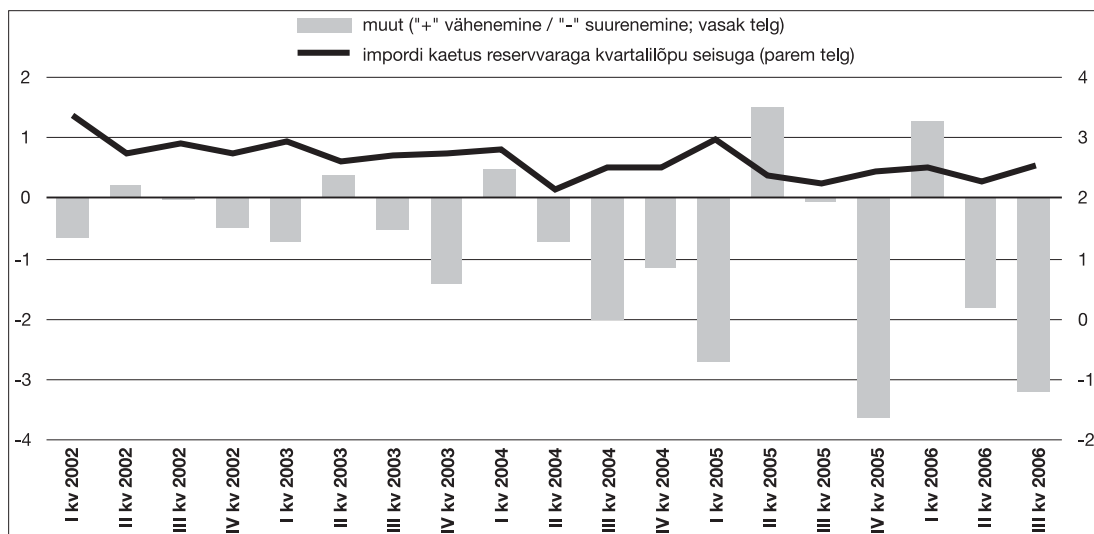
	Nõuded			Kohustused		
	Andmine	Tagastamine	Saldo	Saamine	Tagastamine	Saldo
I kv 2003	-11 076,1	4 739,0	-6 337,1	8 564,7	-8 363,7	201,0
II kv 2003	-8 846,0	11 195,2	2 349,2	6 465,1	-5 302,6	1 162,5
III kv 2003	-9 902,7	11 865,4	1 962,7	5 733,2	-4 580,9	1 152,3
IV kv 2003	-5 094,3	3 599,2	-1 495,1	9 313,6	-8 609,9	703,7
Kokku 2003	-34 919,1	31 398,8	-3 520,3	30 076,6	-26 857,1	3 219,5
I kv 2004	-6 702,8	5 692,8	-1 010,0	9 121,4	-7 469,0	1 652,4
II kv 2004	-8 219,5	5 783,5	-2 436,0	10 151,5	-10 118,9	32,6
III kv 2004	-5 910,9	4 610,8	-1 300,1	9 621,4	-8 304,7	1 316,7
IV kv 2004	-8 949,4	5 240,0	-3 709,4	16 552,5	-14 989,5	1 563,0
Kokku 2004	-29 782,6	21 327,1	-8 455,5	45 446,8	-40 882,1	4 564,7
I kv 2005	-13 037,8	10 042,6	-2 995,2	16 451,5	-11 283,8	5 167,7
II kv 2005	-6 872,4	3 425,7	-3 446,7	23 195,6	-21 678,3	1 517,3
III kv 2005	-19 205,0	20 582,0	1 377,0	41 691,7	-27 308,3	14 383,4
IV kv 2005	-38 544,9	47 445,0	8 900,1	44 892,6	-40 507,4	4 385,2
Kokku 2005	-77 660,1	81 495,3	3 835,2	126 231,4	-100 777,8	25 453,6
I kv 2006	-24 396,8	22 005,8	-2 391,0	40 210,2	-31 010,7	9 199,5
II kv 2006	-5 514,2	7 258,4	1 744,2	38 350,4	-36 264,6	2 085,8
III kv 2006	-4 104,7	3 371,4	-733,4	31 988,3	-31 609,0	379,3

Reservvara

Maksebilansi reservid suurenesid III kvartali jooksul 3,2 mld krooni võrra (vt tabel 39). Impordi kaetusest reservidega annab ülevaate joonis 23.

Tabel 39. Reservvara muutuse struktuur

	Maht (mln kr)			Osatähtsus (%)		
	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006	III kv 2005	II kv 2006	III kv 2006
Kuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sularaha ja hoiused	1 473,8	654,3	-2 489,6	-3 364,8	-36,2	77,6
Väärtpaberid	-1 511,8	-2 462,5	-717,3	3 451,6	136,4	22,4
omandiväärtpaberid				0,0	0,0	0,0
võlakirjad	-380,4	-2 372,9	-843,7	868,5	131,4	26,3
rahaturuinstrumendid	-1 131,5	-89,6	126,4	2 583,3	5,0	-3,9
Muud nõuded	-5,8	2,8	-1,8	13,2	-0,2	0,1
Kokku	-43,8	-1 805,4	-3 208,6	100,0	100,0	100,0

Joonis 23. Kulla- ja välisvaluutaresevvide muut (mld kr) ja töötluseta kaubaimpordi kaetus reservvaraga (kuudes)

EESTI RAHVUSVAHELINE INVESTEERIMISPOSITSIOON JA KOGUVÄLISVÖLG 30. septembril 2006

2006. aasta III kvartalis kasvasid Eestisse tehtud välisinvesteeringud 4% ning ulatusid kvartali lõpus 348,3 mld kroonini (vt tabel 40). Neist 59% oli paigutatud finantsvahendusse, väiksemas matus töötlevasse tööstusse, kinnisvarasse, rentimisse ja äritegevusse ning hulgi- ja jaekaubandusse (vt tabel 41). Valdavalt pärinesid investeeringud Rootsist (44%), Soomest (19%) ja Ühendkuningriigist (8%).

Eelmise kvartali lõpu seisuga võrreldes oli 2006. aasta III kvartali lõpuks **Eestisse paigutatud välisinvesteeringute** struktuur mõnevõrra muutunud: otseinvesteeringute osakaal langes ning portfelli- ja muude investeeringute oma tõusis. 2006. aasta septembri lõpus moodustasid otseinvesteeringud kõigest

Tabel 40. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon (mln kr)

	30.06.2006	%	30.09.2006	%
VÄLISNÕUDED (VÄLISAKTIVA)	159 303,3	100,0	170 226,3	100,0
Otseinvesteeringud välismaal	32 043,9	20,1	39 709,4	23,3
Aksia-/osakapital ja reinvesteeringud tulu	24 201,0	15,2	30 970,5	18,2
Muu otseinvesteeringukapital	7 842,8	4,9	8 738,9	5,1
Portfelliinvesteeringud	46 342,0	29,1	55 431,8	32,6
Omandiväärtpaberid	15 956,2	10,0	18 043,1	10,6
Võlaväärtpaberid	30 385,7	19,1	37 388,7	22,0
Võlakirjad	19 148,6	12,0	21 619,8	12,7
Rahaturuinstrumendid	11 237,1	7,1	15 768,9	9,3
Tuletisinstrumendid	234,3	0,1	298,5	0,2
Muud investeeringud	54 624,0	34,3	45 439,5	26,7
Kaubanduskrediit	11 487,3	7,2	11 819,3	6,9
Laenud	20 573,6	12,9	20 612,1	12,1
Pikaajalised	7 447,0	4,7	7 519,4	4,4
Lühiajalised	13 126,6	8,2	13 092,6	7,7
Sularaha ja hoiused	20 962,1	13,2	11 435,4	6,7
Muud nõuded	1 601,0	1,0	1 572,6	0,9
Reservvara	26 059,3	16,4	29 347,2	17,2
VÄLISKOHUSTUSED (VÄLISPASSIVA)	334 049,1	100,0	348 284,9	100,0
Otseinvesteeringud Eestis	179 692,4	53,8	184 204,3	52,9
Aksia-/osakapital ja reinvesteeringud tulu	160 200,3	48,0	163 310,4	46,9
Muu otseinvesteeringukapital	19 492,1	5,8	20 893,9	6,0
Portfelliinvesteeringud	35 953,1	10,8	38 728,3	11,1
Omandiväärtpaberid	13 248,0	4,0	15 903,1	4,6
Võlaväärtpaberid	22 705,1	6,8	22 825,2	6,6
Võlakirjad	22 660,2	6,8	22 778,4	6,5
Rahaturuinstrumendid	45,0	0,0	46,8	0,0
Tuletisinstrumendid	179,4	0,1	206,6	0,1
Muud investeeringud	118 224,1	35,4	125 145,7	35,9
Kaubanduskrediit	11 087,2	3,3	12 231,5	3,5
Laenud	65 667,8	19,7	66 091,9	19,0
Pikaajalised	58 409,1	17,5	53 060,1	15,2
Lühiajalised	7 258,7	2,2	13 031,8	3,7
Sularaha ja hoiused	38 994,4	11,7	44 017,1	12,6
Muud kohustused	2 474,7	0,7	2 805,2	0,8
NETOINVESTEERIMISPOSITSIOON	-174 745,8		-178 058,6	
Pikaajaline	-179 250,8		-168 170,3	
Lühiajaline	4 505,1		-9 888,3	

Tabel 41. Eesti rahvusvaheline investeerimispositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)

Nõuded			Kohustused		
Tegevusalad					
	30.06.2006	30.09.2006		30.06.2006	30.09.2006
Finantsvahendus	68,0	62,8	Finantsvahendus	59,4	58,8
Avalik haldus ja riigikaitse; kohustuslik sotsiaalkindlustus	9,7	11,7	Töötlev tööstus	9,1	9,4
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	6,5	8,8	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	9,1	8,7
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	6,8	7,0	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	7,0	7,6
Töötlev tööstus	4,1	4,3	Veondus, laondus ja side	3,9	4,5
Muud	4,9	5,4	Muud	11,5	11,0
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	30.06.2006	30.09.2006		30.06.2006	30.09.2006
Saksamaa	12,8	11,1	Rootsi	44,4	43,9
Läti	10,0	10,8	Soome	19,0	19,2
Leedu	14,5	9,3	Ühendkuningriik	8,4	8,4
Venemaa	8,5	7,8	Saksamaa	3,3	3,3
Soome	5,3	7,8	USA	2,5	2,5
Ülejäänud riigid	48,9	53,2	Ülejäänud riigid	22,4	22,7
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

välisinvesteeringutest ligi 53% ehk 184,2 mld krooni. Portfelliinvesteeringute osatähtsus absoluutmahus suurenes kõige kiiremini (eelkõige omandiväärtpaberite kohustuste kahanemise tõttu) ning need moodustasid 11,1% väliskohustustest. Eestisse paigutatud välisinvesteeringute positsioon suurenes peamiselt muude investeeringute kohustuste kasvu tõttu, mis hõlmasid väliskohustuste kogumahust 36%. **Eestisse tehtud välismaiste otseinvesteeringute** puhul olid eelistatumad tegevusalad finantsvahendus (47%), kinnisvara, rentimine ja äritegevus (14%) ning töötlev tööstus (14%; vt tabel 42). 53% otseinvesteeringutest tegid Rootsi ning 21% Soome investorid.

Tabel 42. Otseinvesteeringupositsioon tegevusalade ja riikide järgi (%)

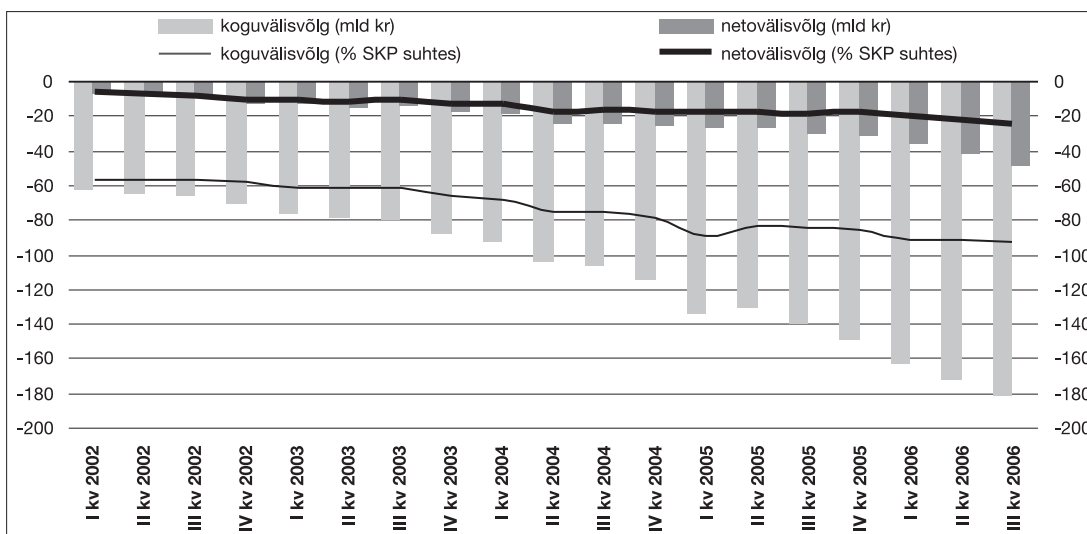
Eestis			Välismaal		
Tegevusalad					
	30.06.2006	30.09.2006		30.06.2006	30.09.2006
Finantsvahendus	47,3	47,4	Finantsvahendus	43,8	39,8
Töötlev tööstus	13,3	13,6	Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	22,6	28,5
Kinnisvara, rentimine ja äritegevus	14,1	13,6	Veondus, laondus ja side	11,2	10,1
Kodumajapidamiste tootmine	8,1	8,0	Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,0	7,9
Hulgi- ja jaekaubandus; remont	8,0	7,9	Kodumajapidamiste tootmine	4,5	4,7
Muud	9,2	9,5	Muud	9,9	9,0
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0
Riigid					
	30.06.2006	30.09.2006		30.06.2006	30.09.2006
Rootsi	53,2	53,1	Läti	36,1	33,9
Soome	20,2	20,8	Leedu	29,4	30,1
Holland	2,6	3,0	Venemaa	10,7	9,0
Norra	2,5	2,5	Küpros	9,3	8,5
USA	2,4	2,3	Ukraina	2,2	6,8
Ülejäänud riigid	19,1	18,3	Ülejäänud riigid	12,3	11,7
Kokku	100,0	100,0	Kokku	100,0	100,0

Eesti investeeringud välismaale suurenesid 7% ning olid 170,2 mld krooni. 63% välismaale paigutatud investeeringutest tegid finantsvahenduse investorid; vähemal määral investeerisid välismaale ka avaliku sektori, kinnisvara, rentimise ja äritegevuse ning hulgi- ja jaekaubanduse investorid. Eesti investorid eelistasid peamiselt Balti riike, Saksamaad, Venemaad ja Soomet.

Võrreldes 2006. aasta II kvartali lõpu seisuga tõusis 2006. aasta III kvartali lõpuks **välismaale paigutatud investeeringute** struktuuris otse- ja portfelliinvesteeringute osakaal ning langes märgatavalt muude investeeringute oma. Välismaale tehtud otseinvesteeringute osakaal tõusis 20%lt 23%ni. Aktiivsemad välismaale otseinvesteeringud olid finantsvahenduse (40%), kinnisvara, rentimise ja äritegevuse (29%) ning veonduse, laonduse ja side esindajad (10%; vt tabel 42). Läti paigutati 34% ja Leetu 30% otseinvesteeringutest. Venemaale tehtud otseinvesteeringud hõlmasid 9% kõikidest välismaistest otseinvesteeringutest.

Väliskohustuste ülekaalu tõttu oli Eesti netoinvesteeringu positsioon 2006. aasta III kvartali lõpus 178,1 mld krooni ulatuses negatiivne, jäädes ligi 9% alla nelja viimase kvartali sisemajanduse koguprodukti mahule. 94% netoinvesteeringu positsioonist oli pikaajaline kapital.

Eesti kõigi sektorite võlakohustused kasvasid ligi 6% ja olid 30. septembril 2006. aastal 181,6 mld krooni (ligi 93% viimase nelja kvartali SKP suhtes). Koguvälisvõlg suurenes seetõttu, et muude sektorite pika- ja lühiajalised võlakohustused kasvasid kolmandiku võrra. Krediitiasutuste koguvälisvõlg vähenes 7%. Ligi poole koguvälisvõlast moodustas krediitiasutuste ja 30% muude sektorite välisvõlg. Võla iseloomuga välisvõlade ja -kohustuste vahe ehk netovälisvõlg suurenes 15% ja ulatus 48 mld kroonini (25% nelja viimase kvartali SKP suhtes; vt joonis 24 ja tabel 43). Koguvälisvõlg hõlmas pool väliskohustuste mahust. Jättes kõrvale otseinvesteeringuettevõtete grupisisesed võlad, moodustasid 57% koguvälisvõlast pikaajalised võlakohustused, mille osakaal langes kvartali jooksul 3 protsendipunkti võrra. Võlanõuete puhul oli pikaajaliste võlanõuete osakaal 35%.

Joonis 24. Eesti majanduse kogu- ja netovälisvõlg

Tabel 43. Välisvõlg (mln kr)

	30.06.2006	%	30.09.2006	%
VÕLAKOHUSTUSED				
I. Valitsemissektor	3 786,7	2,2	3 841,1	2,1
Lühiajalised		0,0		
Pikaajalised	3 786,7	2,2	3 841,1	2,1
II. Keskpank	159,4	0,1	104,8	0,1
Lühiajalised	159,4	0,1	104,8	0,1
Pikaajalised		0,0		0,0
III. Krediidiasutused	95 720,3	55,6	89 227,0	49,1
Lühiajalised	40 822,3	23,7	42 028,3	23,1
Pikaajalised	54 898,0	31,9	47 198,7	26,0
IV. Muud sektorid	41 251,3	24,0	54 783,3	30,2
Lühiajalised	15 028,5	8,7	21 068,3	11,6
Pikaajalised	26 222,8	15,2	33 715,0	18,6
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	31 273,9	18,2	33 675,3	18,5
KOGUVÄLISVÕLG	172 191,6	100,0	181 631,5	100,0
VÕLANÕUDED				
I. Valitsemissektor	15 693,1	12,0	19 893,5	14,9
Lühiajalised	7 647,1	5,9	10 112,1	7,6
Pikaajalised	8 046,0	6,2	9 781,5	7,3
II. Keskpank	25 981,0	19,9	29 293,1	21,9
Lühiajalised	18 478,9	14,1	20 822,7	15,6
Pikaajalised	7 502,1	5,7	8 470,3	6,3
III. Krediidiasutused	37 286,6	28,6	28 674,3	21,5
Lühiajalised	19 937,4	15,3	20 376,7	15,2
Pikaajalised	17 349,3	13,3	8 297,5	6,2
IV. Muud sektorid	32 008,0	24,5	34 238,3	25,6
Lühiajalised	20 232,5	15,5	21 700,1	16,2
Pikaajalised	11 775,5	9,0	12 538,2	9,4
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	19 624,6	15,0	21 520,3	16,1
VÕLANÕUDED KOKKU	130 593,3	100,0	133 619,5	100,0
NETOVÄLISVÕLG (võlanõuded miinus võlakohustused)				
I. Valitsemissektor	11 906,3		16 052,5	
Lühiajaline	7 647,1		10 112,1	
Pikaajaline	4 259,3		5 940,4	
II. Keskpank	25 821,6		29 188,3	
Lühiajaline	18 319,5		20 717,9	
Pikaajaline	7 502,1		8 470,3	
III. Krediidiasutused	-58 433,7		-60 552,7	
Lühiajaline	-20 885,0		-21 651,6	
Pikaajaline	-37 548,7		-38 901,1	
IV. Muud sektorid	-9 243,2		-20 545,0	
Lühiajaline	5 204,0		631,8	
Pikaajaline	-14 447,2		-21 176,8	
V. Otseinvesteeringud: grupisisesed võlad	-11 649,3		-12 155,0	
NETOVÄLISVÕLG KOKKU	-41 598,3		-48 012,0	